

2010

Versiyon: 1 Nisan 2010

**İş Şartları
Tahkim Yönetmeliği
Bilirkişiler İçin Usul Yönetmeliği**

Waren-Verein der Hamburger Börse e.V.

Tüm Hakları saklıdır.

Waren-Verein der Hamburger Börse e.V.

**Große Bäckerstraße 4 - 20095 Hamburg
Tel. 040 - 37 47 19 0 Fax 040 - 37 47 19 19
internet <http://www.waren-verein.de>
E-Mail info@waren-verein.de**

Konserven, Dondurulmuş Ürünler, Kuru yemişler, Kabuklu Yemişler,
Kurutulmuş Sebzeler, Baharatlar, Bal, Ekinler, Biyolojik Ürünler
ve Benzer Ürünlerin
İç ve Dış Ticaretine ilişkin Federal Birlik

İçindekiler

İş Şartları		Sayfa
İçindekiler		6-8
Birinci Bölüm:		
Genel Hükümler	Madde 1-31	9-28
İkinci Bölüm:		
Münferit İş Türleri İçin İlave Hükümler		
I. Deniz Yoluyla Taşıma Suretiyle Satışlar	Madde 32-51	29-42
II. Kara Yoluyla İhracat / Göndermek Suretiyle Satışlar	Madde 52-65	43-50
III. Kara Yoluyla İhracat / Getirmek Suretiyle Satışlar	Madde 66-74	51-53
IV. Rıhtımda Teslim Suretiyle Satışlar	Madde 75-88	54-60
V. Depoda Teslim Suretiyle Satışlar	Madde 89-94	61-62
Alman Medeni Kanunu	Suret	63-64
Alman Ticaret Kanunu	Suret	64-65
Tahkim Yönetmeliği	Madde 1-38	67-93
İçindekiler		68-69
Bilirkişiler İçin Usul Yönetmeliği	Madde 1-26	95-110
İçindekiler		96

İş Şartları

İçindekiler

Birinci Bölüm - Genel Hükümler

Madde 1	Genel Hükümlerin Uygulama Alanı.....	9
Madde 2	Alman Hukuku ve Incoterms'in Uygulanması.....	9
Madde 3	İş Günleri Kavramı.....	9
Madde 4	Sürelerin Hesaplanması ve Korunması.....	10
Madde 5	Sözleşmenin Kurulması. Aracının Yükümlülükleri ve Hakları	10
Madde 6	Sözleşmenin Kurulması. Bir Sözleşme Tarafının İsminin Saklı Tutulması.....	11
Madde 7	Teslim Edilecek Malların Niteliği.....	11
Madde 8	Miktarlar.....	12
Madde 8a	Gümrük İmtiyaz Kanıtları. İhracat Belgeleri.....	12
Madde 9	Satıcının Yükümlülükleri İçin İfa Yeri.....	13
Madde 10	Satıcının Yükümlülükleri İçin İfa Zamanı.....	13
Madde 11	Satış Bedelinin Tutarı.....	14
Madde 12	Satış Bedelinin Muacceliyeti.....	14
Madde 13	Vesika Karşılığı Ödeme. Diğer Ödeme Şartları. Akreditif Ödemeleri.....	15
Madde 14	Yediemin Olarak Belgelerin Teslim Alınması.....	16
Madde 15	Mücbir Sebep.....	16
Madde 16	Edimin İfasında Gecikme.....	16
Madde 17	Ana Ediminin İfasında Gecikme.....	17
Madde 18	Ana Ediminin İfasından Haksız Kaçınılması.....	18
Madde 19	Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Hakları.....	19
Madde 20	Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Yükümlülükleri.....	21
Madde 21	Miktarın Eksik Olması.....	22
Madde 22	Sözleşmeye Aykırı Belgeler. Alıcının Yükümlülükleri.....	22
Madde 23	Muayene Şartıyla Satış.....	23
Madde 24	Numunenin Onaylanması Şartıyla Satış.....	23
Madde 25	Muayene Masrafları.....	24
Madde 26	Muayene Edilen Malın Nakledilmesi.....	24
Madde 27	Ödemenin Durdurulması.....	24
Madde 28	Mülkiyetin Saklı Tutulması.....	25
Madde 29	Kendisine Teslimat Yapılması Şartıyla Satış.....	26
Madde 30	Tahkim.....	27
Madde 31	Bilirkişiler.....	28

İkinci Bölüm - Münferit İş Türleri İçin İlave Hükümler

I. Deniz Yoluyla Taşıma Suretiyle Satışlar

Madde 32	Kavram. Uygulanacak Hükümler.....	29
Madde 33	Kendisi ve Yabancı Tarafından Yükleme.....	29
Madde 34	Kaldırılmıştır.....	29
Madde 35	İfa Yeri. Hasarın Geçmesi.....	30
Madde 36	Muayene Yasağı.....	30
Madde 37	Miktarlar. Kantar Ücreti.....	31
Madde 38	Variş Yerinin Saklı Tutulması.....	31
Madde 39	Yükleme Süresi.....	32
Madde 40	Taşıma.....	32
Madde 41	Gemiyle Gönderimin Bildirilmesi.....	33
Madde 42	Belgeler.....	34
Madde 43	Çağrı.....	36
Madde 44	Sözleşmeye Aykırı Yükleme. Sözleşmeye Aykırı Taşıma...	37
Madde 45	Sözleşmeye Aykırı Belgeler.....	38
Madde 46	Muayene Edilen Parti.....	39
Madde 47	Belgelerin İletilmesinde Gecikme.....	39
Madde 48	Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Hakları.....	40
Madde 49	Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Yükümlülükleri.....	40
Madde 50	Miktarın Eksik Olması. Alıcının Yükümlülükleri.....	42
Madde 51	Akreditif.....	42

II. Kara Yoluyla İhracat / Göndermek Suretiyle Satışlar

Madde 52	Kavram. Uygulanacak Hükümler.....	43
Madde 52a	Kaldırılmıştır.....	43
Madde 53	İhracat Vergileri. Gümrük Harçları. Boşaltma Masrafları....	43
Madde 54	İfa Yeri. Hasarın Geçmesi.....	44
Madde 55	Ağırlık. İspat Yüğü.....	44
Madde 56	Variş Yerinin Saklı Tutulması.....	45
Madde 57	Yükleme Süresi. Teslim Süresi.....	45
Madde 58	Yüklemenin Bildirilmesi. Sınırlanmış Olma.....	46
Madde 59	Kendisi ve Yabancı Tarafından Yükleme.....	47
Madde 60	Çağrı Üzerine Teslimat.....	47
Madde 61	Vesika Karşılığı Ödeme. Akreditif.....	48
Madde 62	Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Yükümlülükleri.....	49
Madde 63	Miktarın Eksik Olması. Alıcının Yükümlülükleri.....	50
Madde 64	Sözleşmenin Eski Hale İadesinde İthalat Vergileri.....	50
Madde 65	Yer Kirası.....	50

III. Kara Yoluyla İhracat / Getirmek Suretiyle Satış		
Madde 66	Kavram. Uygulanacak Hükümler.....	51
Madde 67	İhracat Vergileri. Gümrük Harçları.....	51
Madde 68	Taşıma.....	51
Madde 69	Satıcının Yükümlülükleri İçin İfa Süresi.....	51
Madde 70	Çağrı Üzerine Teslimat.....	52
Madde 71	Vesika Karşılığı Ödeme. Akreditif.....	52
Madde 72	Sözleşmeye Aykırı Mallar. Alıcının Yükümlülükleri.....	53
Madde 73	Miktarın Eksik Olması. Alıcının Yükümlülükleri.....	53
Madde 74	Sözleşmenin Eski Hale İadesinde İthalat Vergileri.....	53
IV. Rihtımda Teslim Suretiyle Satışlar		
Madde 75	Uygulanacak Hükümler.....	54
Madde 76	İfa Yeri. Hasarın Geçmesi.....	54
Madde 77	Malın ve Belgelerin Alıcıya Sunulması.....	54
Madde 78	Sınırlanmış Olma.....	56
Madde 79	Rihtım Kavramı.....	56
Madde 80	Teslim Alma Süresi.....	56
Madde 81	Aktarma ve Kantar Ücreti.....	57
Madde 82	Taşıma Hasarları.....	57
Madde 83	Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Yükümlülükleri.....	58
Madde 84	Ağırlıktaki Eksiklik ve Miktardaki Diğer Eksiklikler.....	59
Madde 85	“Gümrüklenmiş”.....	59
Madde 86	Yükleme Şartını Haiz Rihtımda Teslim Satışlar.....	60
Madde 87	Teslim Süresi.....	60
Madde 88	Rihtımda/Depoda Teslim.....	60
V. Depoda Teslim Suretiyle Satışlar		
Madde 89	Uygulanacak Hükümler.....	61
Madde 90	İfa Yeri. Hasarın Geçmesi.....	61
Madde 91	Kaldırılmıştır.....	61
Madde 92	Malın ve Belgelerin Alıcıya Sunulması.....	62
Madde 93	Teslim Alma Süresi.....	62
Madde 94	Yere İndirme Masrafları.....	62
Alman Medeni Kanunu		
Alman Medeni Kanunu Madde 275 Teslim Yükümlülüğünden Kurtulma...		63
Alman Medeni Kanunu Madde 346 Fıkra 3 Bent 3.....		63
Alman Medeni Kanunu Madde 439 Tamamlayıcı İfa.....		64
Alman Ticaret Kanunu		
Alman Ticaret Kanunu Madde 95.....		64
Alman Ticaret Kanunu Madde 376.....		65
Alman Ticaret Kanunu Madde 377.....		65

Birinci Bölüm

Genel Hükümler

Madde 1

Genel Hükümlerin Uygulama Alanı

Birinci bölümde yer alan hükümler, ikinci bölümde ticari satışların münferit türleri için özel hükümlerin düzenlenmemiş olması halinde tüm işler için uygulanacaktır.

Madde 2

Alman Hukuku ve Incoterms'in Uygulanması

İşbu hükümleri tamamlayıcı olarak, her seferinde yürürlükte olan Federal Almanya Cumhuriyeti kanunları da uygulanacaktır.

17.07.1973 tarihli Menkullerin Uluslararası Satışı Hakkında Yeknesak Kanun (Resmi Gazete 1973 Bölüm I S: 856), 17.07.1973 tarihli Menkuller Hakkında Uluslararası Satış Sözleşmelerinin Kurulması Hakkında Yeknesak Kanun (Resmi Gazete 1973 Bölüm I, S: 868) ve 11.4.1980 tarihli Uluslararası Mal Satışlarına İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi Hakkında 05.07.1989 tarihli Kanun (Resmi Gazete 1989 Bölüm II S: 586) uygulama alanı bulmayacaktır.

Ayrıca Incoterms, her seferinde geçerli olan versiyonuyla tamamlayıcı olarak uygulanacaktır.

Madde 3

İş Günleri Kavramı

İşbu iş şartları anlamında iş günleri, 24 veya 31 Aralık'a denk gelmediği ya da ifa yeri veya beyanın yapıldığı yerde resmi tatil olmadığı takdirde, Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe ve Cuma günleridir.

Madde 4

Sürelerin Hesaplanması ve Korunması

(1) İş günleri veya diğer günler veya daha uzun zaman dilimlerine göre ölçülen süreler, son gün saat 16.00'da son ererler. Eğer böyle bir sürenin son günü iş günü olmayan bir güne denk gelirse, süre bunun yerine bir sonraki iş günü sona erer. Eğer böyle bir sürenin başlaması için bir olay esas alınmışsa, sürenin hesaplanmasında olayın meydana geldiği gün dikkate alınmayacaktır. Olayın iş günü olmayan bir gün ya da bir iş günü saat 16.00'dan sonra meydana gelmesi halinde, olayın bir sonraki iş günü meydana geldiği kabul edilir. Eğer süre bir beyan ile başlayacaksa, bu takdirde beyanın ulaştığı an esas alınacaktır.

(2) Bir beyan süresine, ancak beyanın süresi içinde gönderilene ulaşmış olması şartıyla riayet edilmiş olacaktır. Bu husus ihbar süresinin gün olarak düzenlenmiş olması halinde, bir malın sözleşmeye aykırı niteliğinin ihbar edilmesi durumunda da geçerlidir.

(3) Fıkra 1, cümle 1 ve 2 hükümleri, yükleme veya alıp getirme sürelerinin hesaplanmasında ve korunmasında uygulanmayacaktır.

Madde 5

Sözleşmenin Kurulması. Aracının Yükümlülükleri ve Hakları

(1) Bir sözleşmeye aracılık edilmesi veya bir sözleşmenin kurulması aşamalarında görev alan komisyoncu ve acenteler, her iki sözleşme tarafına karşı en yüksek dikkat ve itina ile sorumludurlar. Komisyoncu ve acente, bir tarafın sözleşmenin kurulmasına ilişkin tüm beyanlarını, özellikle bir tarafın bordronun, satış onayının veya diğer bir onay yazısının içeriğine itirazlarını derhal en hızlı yolla diğer tarafa iletmekle yükümlüdür.

(2) Alıcının taşıma masraflarını fatura bedelinden düşerek satıcı hesabına ödeyeceğinin kararlaştırılmış olması halinde dahi, komisyoncu ve acentelerin komisyon ücretlerinin hesaplanmasında, brüt satış bedeli esas alınacaktır.

Madde 6

Sözleşmenin Kurulması. Bir Sözleşme Tarafının İsmi Saklı Tutulması

(1) Bir aracının (acente veya komisyoncu) sözleşme tarafının ismini saklı tutması halinde diğer taraf, sonradan sözleşme tarafının adının bildirilmesine karşı esaslı itirazlarda bulunması halinde dahi, iş ile bağlı olacaktır. Bu durumda aracı, sözleşme tarafı olarak kabul edilecektir. Bunun dışında Alman Ticaret Kanunu madde 95* hükümleri saklıdır.

(2) Sözleşme tarafının adının saklı kalması halinde, diğer sözleşme tarafının değil de aracının kendisinin sözleşme ile bağlı kalmayı istemesi durumunda dahi, aracı sözleşme tarafı olarak kabul edilecektir.

Madde 7

Teslim Edilecek Malların Niteliği

Satıcı, malları sözleşmede belirtilen nevi ve kalitede teslim etmekle yükümlüdür. Sözleşmede malların teslim edileceği mahsul belirlenmişse, satıcı işbu mahsulün ortalama kalitesini teslim edecektir. Kuru yemişlerin veya kabuklu yemişlerin satışında mahsulün sözleşmede belirlenmemiş olması halinde, satıcı yeni mahsulden teslimat yapmakla yükümlüdür. Sözleşmede miktar oranları belirlenmeden farklı niteliklerde malların, özellikle aynı ürünün farklı sınıflarının satılmış olması halinde, satıcı kendi isteğiyle oranı belirlemekte serbesttir.

* Bakınız Sayfa 64

Madde 8

Miktarlar

(1) Sözleşmede miktarın belirtilmesinden önce kullanılan “yaklaşık” kelimesi Satıcı'ya, % 5'e kadar daha fazla veya az teslim etmek hakkı verir.

(2) Satıcı, ekonomik açıdan makul olabilecek ölçüde kısmi teslimatlarda bulunmaya yetkilidir. Ancak satıcıya tanınan bu yetki, sözleşmenin kurulması esnasında ifa yerinde bulunan belirli bir parti malın satılması ve malın buradan alıcı tarafından alınarak getirilecek olması durumunda geçerli olmayacaktır. Teslimatın konteynırlar içinde yapılmasının kararlaştırılmış olması halinde, kısmi teslimat en az dolu bir konteynır olarak yapılabilecektir.

(3) Alıcının malları ifa yerinden alarak getirecek olması halinde, alıcı teslim alma süresi zarfında kendi seçimine göre ve ekonomik açıdan makul olabilecek ölçüde kısmi teslimatta bulunulmasını da talep edebilir.

(4) Alıcı tarafından verilen tesellüm belgesi, sonradan aksi iddia edilemeyecek şekilde kati olarak burada yazan miktarın teslim edilmiş olduğunu ispat eder. İşbu hüküm sadece baharatlar için geçerli değildir.

Madde 8a

Gümrük İmtiyaz Kanıtları. İhracat Belgeleri

Satılan mal için Avrupa Topluluğu tarafından kararlaştırılan veya diğer yapılan düzenlemeler uyarınca bir gümrük imtiyazından yararlanılmasının söz konusu olması halinde veya işbu düzenlemeler uyarınca ihracat için Topluluk dışından düzenlenecek olan vesika, belge ve diğer dokümanların ibrazının gerekli olması halinde, satıcı alıcıya imtiyaz yetkisinin ispatı ve ihracat için gerekli olan dokümanları zamanında teslim edecektir; Belgeler, ilgili düzenlemede öngörülen form şeklinde düzenlenecektir.

Madde 9

Satıcının Yükümlülükleri İçin İfa Yeri

(1) Malın teslimi için ifa yeri, hal ve şartların başka bir ifa yerini göstermediği durumlarda satıcının yerleşim yeridir. Belirli bir parti malın satışının söz konusu olması durumunda ifa yeri, şüphe duyulması halinde sözleşmenin kurulması esnasında ilgili parti malın bulunduğu yerdir. Deniz yoluyla taşıma suretiyle satış, kara yoluyla ihracat / göndermek suretiyle satış, rıhtımda teslim suretiyle satış ve depoda teslim suretiyle satış için sadece ikinci bölümün ilgili özel hükümleri uygulanacaktır (Madde 35, 54, 76, 90).

(2) Dokümanların (belgelerin) teslim ve ibraz edilmesi için ifa yeri alıcının yerleşim yeridir. Satıcı, belgeleri alıcının işyerine ya da alıcı tarafından tayin edilen bankaya götürecektir.

Madde 10

Satıcının Yükümlülükleri İçin İfa Zamanı

(1) Malın veya belgelerin teslimi için bir zamanın kararlaştırılmamış olması veya hal ve şartlardan böyle bir zamanının anlaşılabilmesi durumunda, alıcı teslimatı derhal talep edebilir. Aynı zamanda teslim alma zamanı kararlaştırılmadığı veya hal ve şartlardan böyle bir zamanın anlaşılabilmesi durumunda, Satıcı da derhal teslim edebilir.

(2) Ülke içindeki bir yerden ülke içindeki diğer bir yere olan taşımalarda "derhal" yüklemenin kararlaştırılmış olması halinde, satıcı malı karayolu ile taşımalarda bir hafta zarfında, deniz yolu ile taşımalarda iki hafta zarfında yüklemek zorundadır. Deniz yoluyla taşıma suretiyle satış, kara yoluyla ihracat / göndermek suretiyle satış için sadece ikinci bölümün ilgili özel hükümleri uygulanacaktır (Madde 39, 57). Bunun dışında "derhal" kelimesi, üç iş günü olan bir süreyi ifade etmektedir.

Madde 11

Satış Bedelinin Tutarı

(1) Alıcı, kararlaştırılan satış bedelini iskonto yapmadan satıcıya ödemekle yükümlüdür.

(2) Satış sözleşmesinin kurulmasından sonra, kararlaştırılan teslim etme süresini veya işbu sürenin bir kısmını etkileyecek şekilde ithalat vergilerini değiştiren hukuk normlarının ilan edilmesi ve bunun sonucunda satıcının ispat edilebilir masraflarının artması halinde, satış bedeli buna uygun olarak bu fark tutarında değişecektir. İşbu hükümde belirtilen ihracat vergilerine, gümrük vergileri, telafi edici gümrük vergileri ve tüketici vergileri dâhildir. Cümle 1, satıcının ispat edilebilir masraflarının bir piyasa düzenine ait ya da tarım ürünleri pazarına ilişkin ortak bir organizasyona ait diğer bir düzenleme sonucunda değişmesi halinde de kıyasen uygulama alanı bulacaktır.

Madde 12

Satış Bedelinin Muacceliyeti

Satış bedelinin ödenmesi için bir zamanın kararlaştırılmamış olması veya hal ve şartlardan bunun anlaşılabilmesi durumunda, satıcı satış bedelinin ödenmesini derhal talep edebilir. Kararlaştırılan teslim alma süresi geçmediği sürece satıcı, alıcı malın teslim edilmesini talep etmeden, satış bedelinin ödenmesini talep edemez.

Madde 13

**Vesika Karşılığı Ödeme. Diğer Ödeme Şartları.
Akreditif Ödemeleri**

(1) “Vesika karşılığı ödeme”nin kararlaştırılmış olması halinde, alıcı kararlaştırılmış olan satış bedelini satıcı tarafından sözleşmeye göre teslim edilmesi gereken ve sözleşme uyarınca temin edilen dokümanların teslim edilmesi üzerine ödeyecektir. Alıcı, satış bedelini ne mahsup edebilir ne de alıkoyabilir. Aynı zamanda alıcının ifadan kaçınma hakkı da bulunmamaktadır. Özellikle alıcı, mal varış yerine ulaşmış olsa dahi, ödeme yapılmasını malın önceden görülmesi şartına bağlı kılamaz. Ayrıca malın niteliğinin sözleşmeye aykırı olmasından kaynaklanan her türlü talep hakları, itiraz ve defiler de alıcının ödeme yükümlülüğünü etkilemeyecektir. Alıcının herhangi bir talep hakkı, itirazı veya defisi, ancak özel hal ve şartlar altında satıcının ödeme talebinin kötü niyetli görülmesi halinde dikkate alınacaktır; Satıcının ödeme talebi, özellikle alıcının satış bedelini tartışmasız veya kanunen kesinleşmiş bir alacağı ile mahsup etmiş olması halinde, kötü niyetli olarak görülecektir.

(2) Alıcının “vesika karşılığı ödeme” yapacak olması ve satıcının alıcının tasarrufta bulunması ve belgeleri kullanmasına ilişkin iznini sözleşmeye göre ifasını talep edemeyeceği şartlara bağlı kılmamış olması halinde alıcı, sözleşme uyarınca temin edilen dokümanları, satıcının isteği üzerine yediemin olarak teslim almak zorundadır.

(3) Fıkra 1 aynı zamanda, belgelerin teslim edilmesi karşılığında akreditiften ödeme yapılacak olması veya ödeme şeklinin kararlaştırılmasında herhangi bir bağlantıyla “ödeme” kelimesinin kullanılmış olması halinde geçerli olacaktır.

Madde 14

Yediemin Olarak Belgelerin Teslim Alınması

Alicının kullanabilmesi veya tasarruf edebilmesi için satıcının yerine getirilmesini talep ettiği şartların alıcı tarafından yerine getirilmemiş olması halinde, belgelerin sunulmasını takip eden iş günü saat 16.00'ya kadar alıcı yediemin olarak teslim aldığı dokümanları iade etmek zorundadır. Sözleşmeye aykırı belgeler, alıcı tarafından zamanında iade edilmediği takdirde kabul edilmiş sayılacaktır. Alicının kullanabilmesi veya tasarruf edebilmesi için satıcının yerine getirilmesini talep ettiği şartları yerine getirmeden alıcının bir belgeden faydalanması halinde, işbu şartlar kabul edilmiş sayılacaktır.

Madde 15

Mücbir Sebep

Bir sözleşme tarafının kendisine isnat edilemeyecek, kendisi için kaçınılmaz ve öngörülemez olan ve sözleşmenin kurulmasından sonra ortaya çıkan bir olay (mücbir sebep) sebebiyle edimini ifa edememesi halinde, her iki sözleşme tarafı da ifa yükümlülüğünden kurtulacaktır. Edimini ifa edemeyen sözleşme tarafı, derhal mücbir sebebin ortaya çıktığını karşı tarafa bildirmekle yükümlüdür; Bu yükümlülüğünü yerine getirmediği takdirde satış sözleşmesinin ifa edilmemiş olması sebebiyle tazminat ile yükümlü olur.

Madde 16

Edimin İfasında Gecikme

Muaccel bir edimin ifasında yaşanan gecikmeden dolayı oluşan zararın, gecikilen edimin borçlusu tarafından diğer tarafa tazmin edilmesi şarttır. Para borçları, muacceliyet gününden itibaren ilgili taban faiz oranının (Alman Medeni Kanunu madde 247) en az 2 puan üzerinden yıllık olarak faizlendirilecektir.

Madde 17

Ana Edimin İfasında Gecikme

(1) İşbu madde kapsamında ana edimler, malın teslimi, belgelerin teslimi, satış bedelinin ödenmesi, çağrı yapılması ve bu iş şartlarının diğer maddelerinde ana edim olarak düzenlenen edimlerdir.

(2) Muaccel olan bir ana edimin yerine getirilmesi veya uygun olarak edime hazır olduğuna dair beyanın yapılması için alacaklı, borçluya makul bir süre tayin edebilir. Sürenin sona ermesi halinde edimin zamanında yerine getirilmemiş olması veya edime hazır olduğuna dair beyanın tayin edilen süre zarfında yapılmaması durumunda, alacaklı sözleşmeden dönme veya edimin ifa edilmemesi sebebiyle tazminat talep etme seçimi haklarına sahiptir. Ancak alacaklının edimin ifasını talep etmek hakkı yoktur. Alacaklının aynı zamanda ifa talep hakkını saklı tuttuğunu beyan etmesi halinde, cümle 2'de yer alan sonuçlar doğmayacaktır. Alman Ticaret Kanunu madde 376* hükmü saklıdır.

(3) Süre, en az üç iş günü olmak zorundadır; Süre, yazılı olarak, telgraf, teleks, faks veya e-posta aracılığıyla tayin edilecektir.

(4) Alacaklı, ilgili zamandaki piyasa fiyatının sözleşme fiyatından kendi zararına farklı olması halinde aradaki fark tutarını edimin ifa edilmemesi sebebiyle tazminat olarak talep edebilecektir. İlgili zaman, sürenin sona ermesinden sonraki ilk iş günüdür. Zararın hesaplanmasında, "yaklaşık" şeklinde kararlaştırılan hükümler dikkate alınmayacaktır.

(5) Alacaklı, kendi seçimiyle zararın araştırılması için "başka bir işle zararın giderilmesi" işlemine de başvurabilir. İşbu başka bir işle zararın giderilmesi işlemi, aşağıda yer alan hükümlere riayet edildiği takdirde borçlunun hesabına yapılır:

a) Başka bir işle zararın giderilmesi işlemi, tarafsız ve uzman bir aracı tarafından yürütülecektir.

b) Aracı ilk önce ihtimamla kendi takdirini kullanarak, sözleşme tarafları dışında iş yapılması söz konusu olan şirketleri tekliflerini yapmaya davet edecektir.

* Bakınız Sayfa 65

Aracı, en uygun teklifi borçluya bildirecektir ve borçluyu da bir teklif vermeye davet edecektir; Eğer zararın giderilmesi işlemi, başka bir zararın giderilmesi işleminde aynı borçlunun edimini ifa etmemiş olması sebebiyle doğan zararın araştırılması sebebiyle yürütülüyorsa, bu takdirde borçlu dinlenmeyecektir. Bundan sonra aracı, alacaklıya sonuçta en uygun olan teklifi bildirecektir ve alacaklıyı da bir teklif yapmaya davet edecektir. Davet edilen şirketler ve onların teklifleri, aracı tarafından bir tutanağa yazılacaktır. En uygun teklifi yapan ile zararın giderilmesi işleminin kurulması gerekmektedir. Zararın giderilmesi için bir satın almanın söz konusu olması halinde başka bir teklifin yapılmamış olması halinde, alacaklının teklifi dikkate alınmayacaktır.

c) Başka bir işle zararın giderilmesi işlemi, derhal başlatılacaktır ve yürütülecektir.

d) Başka bir işle zararın giderilmesi işleminde, "yaklaşık" şeklinde kararlaştırılan hükümler dikkate alınmayacaktır.

(6) Fıkra 4 ve 5 hükümlerinden ayrı diğer tazminat hesaplamaları da saklıdır.

Madde 18

Ana Edimin İfasından Haksız Kaçınılması

(1) İşbu madde, madde 17, fıkra 1 kapsamında olan ana edimlere uygulanır.

(2) Eğer bir sözleşme tarafı diğer sözleşme tarafına edimini ifa edemeyeceğini veya etmek istemediğini haksız bir şekilde beyan etmişse, diğer sözleşme tarafı sözleşmeden dönme veya edimin ifa edilmemesi sebebiyle tazminat talep etme seçimsel haklarına sahiptir. Zararın hesaplanmasında madde 17, fıkra 4 ila 6 uygulama alanı bulacaktır. Madde 17, fıkra 4 kapsamında ilgili zaman, cümle 1'de yer alan beyanın ulaşmasından sonraki ilk işgünüdür.

Madde 19

Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Hakları

(1) Eğer bir mal hasarın alıcıya geçmesi anında sözleşmeye aykırı olarak tedarik edilmişse, alıcı 2. ila 6. fıkralarda belirtilen şartların mevcut bulunması durumunda bu fıkralarda düzenlenen seçimlik haklara sahiptir. Bir tüketicinin, Avrupa Birliği içindeki bir tüketim malı satışından dolayı hasarın kendisine geçmesinden itibaren 6 ay zarfında ayıp ihbarında bulunması halinde, eşyanın hasarın geçmesi anında ayıplı olduğu karine olarak kabul edilir, meğerki işbu karine eşyanın cinsi veya ayıbın cinsi ile bağdaşmaz olsun.

(2) Alıcı, sözleşmeye aykırı olarak tedarik edilen malın değeri ile sözleşmeye uygun olarak tedarik edilen malın değeri (asgari değer) arasında esas alınan günde oluşan ve kendisinin üstlendiği farkı satıcının karşılamasını talep edebilir.

(3) Alıcı, asgari değer sözleşmeye uygun bir malın esas alınan gündeki piyasa fiyatından %10 daha fazla olması halinde, satış sözleşmesinin eski hale iadesini talep edebilir. Sözleşmeye aykırı mal, işbu piyasa fiyatı üzerinden satıcıya geri fatura edilecektir. Alman Medeni Kanunu madde 346 fıkra 3 bent 3* kıyasen uygulama alanı bulacaktır. Bunun dışında alıcı, zorunlu harcamalarının da tazmin edilmesini talep edebilir.

(3a) Alıcı, asgari değer sözleşmeye uygun bir malın esas alınan gündeki piyasa fiyatından % 10 daha fazla olması halinde, tamamlayıcı ifa olarak Alman Medeni Kanunu madde 439** gereğince kendi seçimine göre ayıbın giderilmesini ya da ayıpsız bir eşyanın teslim edilmesini talep edebilir. Alıcı, satıcıya tamamlayıcı ifa için makul bir süre tayin edebilir. Bu sürenin sona ermesi ve bu sürede tamamlayıcı ifanın yerine getirilmemiş olmasıyla alıcı, fıkra 3 gereğince satış sözleşmesinin eski hale iadesini talep edebilir.

(4) Fıkra 2 ve 3 kapsamında esas alınan gün, alıcının satıcıya malın sözleşmeye uygun olmadığını ihbar ettiği gündür. Bilirkişiler için Usul Yönetmeliği uyarınca bir bilirkişi raporunun alınması söz konusu olduğunda, bilirkişinin raporunu tanzim ettiği gün esas alınan gün olacaktır.

* Bakınız Sayfa 63

** Bakınız Sayfa 64

(5) Alıcı, sözleşmeye aykırı tedarik edilen malın teslim edilmesini ifa olarak kabul etmediğini veya bu malın sözleşmede belirtilen cinsten olmaması halinde (cinsten ayıp) ifa olarak geçerli sayacağını beyan edebilir.

(6) Kanundan doğan diğer tazminat hakları bulunmamaktadır, meğerki satıcı ayıbı kötü niyetli olarak gizlemiş veya malın niteliği hususunda garanti vermiş olsun. Hayatın, vücudun, sağlığın zarar görmesi veya ağır kusurun varlığı veya Avrupa Birliği içerisinde tüketici ile yapılan tüketim malı satışı hallerinde kanundan doğan talep hakları saklıdır.

(7) Satıcının satış sözleşmesinin eski hale iadesine ya da tamamlayıcı ifasına hazır olduğunu bildirmesi ya da Bilirkişiler için Usul Yönetmeliği uyarınca alınan bilirkişi raporunda %10'dan daha fazla bir asgari değer tespit edilmiş olması halinde, satıcı alıcıyı satış sözleşmesinin eski hale iadesi ya da tamamlayıcı ifasından hangisini seçtiğini davetin kendisine ulaşmasından itibaren üç iş günü içerisinde bildirmesi hususunda alıcıyı davet eder. Alıcının süresinde bir beyanda bulunmaması halinde, alıcı satış sözleşmesinin eski hale iadesi ya da tamamlayıcı ifası haklarını kaybeder. Ancak alıcının fıkra 5'den kaynaklanan diğer hakları saklıdır.

(8) Geçerli kısmi teslimatların yapılması için sunulan her bir parti mal, kendi içerisinde değerlendirilecektir. Bu çerçevede, bir sözleşmenin ifası için birden fazla parti malın aynı zamanda sunulmuş olması halinde de kısmi teslimat söz konusu olacaktır.

(9) Her bir parti mal, bir bütün olarak değerlendirilecektir. Ancak bir parti malın % 10'undan daha azı sözleşmeye aykırı olarak tedarik edilmişse ve sözleşmeye aykırı olarak tedarik edilen kısım kolaylıkla ayrılabilirse, ayrılan kısım kendi içerisinde değerlendirilecektir.

(10) Fıkra 1 ile 4 ve 6 ile 9'da yer alan düzenlemeler, aynı zamanda malın "Malın Onaylanması Üzerine Ödeme" şartıyla satılmış olması halinde de uygulanacaktır.

(11) Fıkra 2 ile 5'de düzenlenen haklar, teslimden itibaren 6 ay içerisinde zamanaşımına uğrar, meğerki satıcı ayıbı kötü niyetli olarak gizlemiş veya Avrupa Birliği içerisinde tüketici ile yapılan tüketim malı satışı söz konusu olsun.

Madde 20

Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Yükümlülükleri

(1) Alıcı, satıcı tarafından teslim edilmesinden sonra nizami ticari işleyişte mümkün olması halinde derhal malı muayene etmekle yükümlüdür. Malın konteynır içinde teslim edilmiş olması ve aynı konteynırın içinde bulunan mal ile birlikte gönderilen tarafından hemen başka bir yere gönderilmesi halinde alıcı, konteynırın son gönderilen tarafından malın boşaltılması için öngörülen yere ulaşmasından sonra malı derhal muayene etmekle yükümlüdür; Konteynırın içinde bulunan mal ile birlikte gönderilen tarafından hemen başka bir yere gönderilmemesi halinde alıcı, malın nizami ticari işleyişte teslim yerindeki bir depoya boşaltılabileceğinin kabul edildiği andan sonra derhal malı muayene etmekle yükümlüdür. Alıcının malı fabrikada teslim alarak getirmesi halinde, alıcı muayene etmeye en erken varış yerinde başlamakla yükümlüdür.

(2) Malın sözleşmeye aykırı bir niteliğinin olması halinde, alıcı derhal malın sözleşmeye uygun olmadığını ihbar edecektir. Alıcının zamanında bu ihbarı yapmayı ihmal etmesi halinde, mal kabul edilmiş sayılacaktır, meğerki sözleşmeye aykırı nitelik nizami bir muayene sonucunda fark edilemeyecek olsun.

(3) Malın sözleşmeye aykırı bir niteliğinin olması halinde, malın niteliği Bilirkişiler için Usul Yönetmeliği uyarınca alınacak bir bilirkişi raporu ile veya başka bir şekilde bağlayıcı olarak tespit edilmediği sürece, alıcı malı muayenenin yapıldığı yerden uzaklaştıramaz veya uzaklaştırılmasını sağlayamaz. Muayenenin yapıldığı yer olarak, alıcının ayıp ihbarını yapmasından önce malın niteliğini muayene ile tespit ettiği yer kabul edilecektir, aksi takdirde alıcının malı en geç muayene etmek zorunda olduğu yer muayene yeri olarak kabul edilecektir. Alıcının bu yasağa aykırı hareket etmiş olması halinde, mal kabul edilmiş sayılacaktır.

(4) Alıcının malı satması ve buna uygun olarak yerinden hareket ettirmesi halinde, mal kabul edilmiş sayılır, meğerki sözleşmeye aykırı nitelik nizami bir muayene sonucunda fark edilemeyecek olsun.

(5) Deniz yoluyla taşıma suretiyle satış, kara yoluyla ihracat / göndermek suretiyle satış, kara yoluyla ihracat / alıp getirmek suretiyle satış, rıhtımda teslim suretiyle satış ve depoda teslim suretiyle satış için işbu iş şartlarının ikinci bölümünde yer alan özel hükümler geçerlidir.

Madde 21

Miktarın Eksik Olması

Miktarın eksik olması, alıcının eksik olan miktarın tamamlanması yerine, sadece satış bedelinin tenzil edilmesini talep etmesi halinde Alman Ticaret Kanunu madde 377* hükmünde belirtilen süre zarfında ihbar edilmek zorunda değildir. Fazla ödenen satış bedelinin geri ödenmesine ilişkin talep hakkı, teslimden itibaren 6 ay içinde zamanaşımına uğrar.

Madde 22

Sözleşmeye Aykırı Belgeler. Alıcının Yükümlülükleri

(1) Alıcı, sözleşmeye aykırı olan belgeleri, sebeplerini de belirtmek suretiyle teslimlerinden sonra en geç üç iş günü içerisinde iade etmekle yükümlüdür; Alacaklı ilk olarak işbu sürenin sona ermesinden sonra ileri sürmüş olduğu sebeplere ancak ilk olarak beyan edilen sebebin isabetli olması ve akabinde satıcı tarafından bertaraf edilmesi halinde dayanabilir. Alıcının doğru bir şekilde ve zamanında belgeleri iade etmeyi ihmal etmesi halinde, belgeler kabul edilmiş sayılacaktır, ancak satıcının belgelerin kabul görmesinin imkânsız olduğunu kabul etmek zorunda olduğu derecede belgelerin hatalı ve eksik olması halinde, belgeler kabul edilmiş sayılmayacaktır.

(2) Sözleşmeye aykırı olan belgeler, alıcı tarafından kullanılmış olmaları halinde de kabul edilmiş sayılacaklardır. Alıcının belgeleri yalnız malın muayenesi için kullanmış olması durumunda, belgeler sadece satışın "vesika karşılığı ödeme" şartıyla yapılmış olduğu hallerde kabul edilmiş sayılacaktır.

* Bakınız Sayfa 65

Madde 23

Muayene Şartıyla Satış

(1) Muayene şartıyla satış, alıcının satıcıya malı devralmak istemediğini bildirmesi üzerine sözleşmenin akdedilmemiş sayılacağını öngören bir şarta bağlı olarak kurulur.

(2) Alıcı işbu beyanı, en geç belgelerin sunulmasından sonra ilk iş günü yapmak zorundadır. Beyanın zamanında yapılmaması durumunda, satış kesin olarak kurulmuş sayılır. Beyanın zamanında yapılmaması veya malın teslim alındığının beyan edilmesi halinde, mal kabul edilmiş sayılır, meğerki sözleşmeye aykırı nitelik nizami bir muayene sonucunda fark edilemeyecek olsun.

(3) Satıcı, kararlaştırılan cinsten bir malı alıcıya sunmakla yükümlüdür. Bu tür bir malın sunulması, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir; Zararın hesaplanmasında orta kalitede bir mal esas alınacaktır.

Madde 24

Numunenin Onaylanması Şartıyla Satış

(1) Numunenin onaylanması şartıyla satış, alıcının numuneyi onaylaması şartına bağlı olarak kurulur.

(2) Satıcı, alıcıya satış konusu cinse ait bir numune sunacaktır. Bu tür bir numunenin sunulması, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir; Zararın hesaplanmasında orta kalitede bir mal esas alınacaktır.

(3) Alıcı, sözleşmeye uygun olması halinde numuneyi onaylayacaktır. Numunenin onaylanması, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

Madde 25

Muayene Masrafları

Her durumda alıcı, kendi yükümlülüğünde olan muayene masraflarını üstlenecektir ve kendisi tarafından alınan numunelerin ücretini satıcıya ödemek zorundadır.

Madde 26

Muayene Edilen Malın Nakledilmesi

Satıcının alıcıya münasip bir süre önceden taşımaya ve depolamaya nezaret etmesi imkânını tanımamış olduğu durumlarda, satıcı alıcının muayene etmiş olduğu bir malı alıcının izni olmadan başka bir depoya taşıyamaz veya taşıtamaz. Satıcının kusurlu bir şekilde bu yasağa aykırı olarak hareket etmesi halinde, alıcı sözleşmeden dönme veya edimin ifa edilmemesi sebebiyle tazminat talep etme seçicilik haklarına sahiptir. Madde 17 fıkra 4 ila 7 kıyasen uygulanacaktır.

Madde 27

Ödemenin Durdurulması

Taraflardan birinin ödemesini durdurması halinde, diğere taraf ödemenin durduğunu öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü zarfında, askıdaki işin aynı iş için ödemenin durduğu tarihte geçerli olan fiyat üzerinden derhal gerçekleştirilmesine karar verebilir.

Madde 28

Mülkiyetin Saklı Tutulması

Teslim edilen mallar ve bu malların işlenmesinden oluşan ürünlerin mülkiyeti, mallar işlenmiş olsa dahi, satıcının münferit alacakları ödeninceye ve kendisi için cari hesaptan doğan alacaklar karşılancaya kadar satıcıda saklı kalacaktır (Alman Medeni Kanunu madde 947, 948, 950, 951). Alıcı, teslim edilen malları ve bu malların işlenmesinden oluşan ürünleri sadece nizami ticari işleyiş çerçevesinde yeniden satabilir. Alıcı, yeniden satış veya diğer bir hukuki sebepten doğan alacaklarını satış sözleşmesinin kurulması ile birlikte teminat olarak tamamen satıcıya temlik eder. Alıcı, temlik ettiği alacaklarını satıcıya olan ödeme yükümlülüğünü yerine getirdiği sürece tahsil etmeye yetkilidir. Temlik edilen alacakların toplamının, teminat altına alınacak olan alacağın itibari değerini % 20'den fazla geçmesi halinde, satıcı kendi isteğine göre aşan tutardaki alacakları alıcıya geri temlik edecektir. Alacak temliklerinin yanında diğer tür teminatların da verilmiş olması halinde, teminatların serbest bırakılması için tüm teminatlar birlikte dikkate alınacaktır.

Madde 29

Kendisine Teslimat Yapılması Şartıyla Satış

(1) Kendisine zamanında ve doğru teslimat yapılması şartıyla veya benzer bir şartla satış yapan kişi, daha önce akdetmiş olduğu uygun bir satın alma sözleşmesi esasında kendisine doğru bir şekilde, zamanında veya hiç teslimat yapılmamış olması durumunda teslim veya tekeffül yükümlülüğünden kurtulacaktır. Sözleşmenin itinalı değerlendirilmesi sonucunda satın alma sözleşmesinden satıcıya doğru, tam ve zamanında bir teslimatın yapılacağı beklenebiliyorsa ve satın alma sözleşmesinin kesin ve denetlenebilir bir şekilde satış ile birlikte satıcı tarafından teslim edilecek malın tedarik edilmesi için satıcı tarafından akdedilmiş olması halinde, satın alma sözleşmesi işbu madde hükümlerine uygun kabul edilecektir. Eğer satın alma sözleşmesi satıcı tarafından kendisinin birçok satışa istinaden teslim etmesi gereken malların tedarik edilmesi için akdedilmişse, satıcı tüm alıcılara karşı sadece kendisine doğru, tam ve zamanında yapılmayan teslimat oranda sorumluluktan kurtulacaktır. Satıcının ilgili satışlarla birlikte kesin ve denetlenebilir bir şekilde teslim yükümlülüğüne ilişkin bir ifa sırası belirlemiş olması halinde, her bir satış bağımsız olarak nazarı itibara alınacaktır.

(2) Alıcının satıcının ifadan kurtulduğunu tanınması halinde, alıcı satın alma sözleşmesinden doğan hakların satıcıya ait yükümlülüklerin ifasının üstlenilmesi karşılığında kendisine temlik edilmesini satıcıdan talep edebilir.

(3) Satıcı, doğru, tam ve zamanında kendisine teslimi şüpheye düşüren her durumdan alıcıyı derhal haberdar etmekle yükümlüdür. Satıcı, bunu derhal yapmaması halinde yükümlülüklerinden kurtulamayacaktır.

Madde 30

Tahkim

(1) İşbu iş şartlarında akdedilen veya "Waren-Vereins-Arbitrage" (Waren-Verein Tahkimi) şartı içeren sözleşmelerden doğan tüm uyuşmazlıklar, yargı yolu hariç olmak üzere tahkim mahkemesi tarafından karara bağlanacaktır. İşbu tahkim şartları, sözleşme taraflarının şahsen sorumlu ortakları için ve onlara karşı da geçerlidir. Tahkim mahkemesi, ana sözleşmenin geçerliliği hakkında karar vermeye yetkilidir. İşbu tahkim mahkemesinin organizasyonu, mahkeme tarafından riayet edilecek usul, yargılama masrafları, devlet mahkemelerinin yetkileri (Alman Medeni Usul Kanunu madde 1062) ve derneğin, derneğe ait organların, personelin ve danışmanların sorumlulukları hakkında Waren-Verein der Hamburger Börse e.V.'nin genel kurulu tarafından kararlaştırılan Tahkim Yönetmeliği uygulanacaktır; her bir usul işlemi için her seferinde yürürlükte olan güncel metin geçerli olacaktır.

(2) Devlet mahkemesi tarafından, geçerli bir tahkim sözleşmesi bulunmaması dışında diğer bir sebepten ötürü bir tahkim kararının kaldırılması veya bir tahkim kararının tenfizine ilişkin başvurunun ret edilmesi halinde, tahkim sözleşmesi tükenmiş olmayacaktır.

(3) Fıkra 1 ve 2, bir sözleşme tarafı ile aracılık eden komisyoncu ya da aracılık eden veya sözleşmeyi akdeden acente arasındaki ilişkiye ve görev alan birçok komisyoncu veya acente arasındaki ilişkiye de uygulanır.

Madde 31

Bilirkişiler

(1) Bir malın uyuşmazlık konusu asgari tutarı veya bir malın uyuşmazlık konusu piyasa fiyatı veya teslim edilen ağırlığa göre olan satımlarda uyuşmazlık konusu ağırlık kaybı (madde 35 f. 4), Bilirkişiler için Usul Yönetmeliği uyarınca hazırlanan bilirkişi raporu ile ispatlanabilir. Bir malın veya numunenin uyuşmazlık konusu niteliği sadece bu şekilde alınan bir bilirkişi raporu ile ispatlanabilir.

(2) Usul yönetmeliği, Waren-Verein der Hamburger Börse e.V.'nin genel kurulu tarafından kararlaştırılır. Her bir usul işlemi için her seferinde yürürlükte olan güncel metin geçerli olacaktır. Bilirkişi raporu, tahkim mahkemesi için bağlayıcıdır, meğerki bilirkişi raporu açık bir şekilde doğru olmasın veya caiz olmayan bir usulle hazırlanmış olsun. Sebzeler, meyveler, balıklar, yengeç ve yumuşakçalardan oluşan hazır yemeklerde ve geçici olarak dayanıklı hale getirilen sebze ve meyvelerde bilirkişi raporuyla şikâyet edilen bir taraf, Avrupa, Akdeniz ülkeleri veya Karadeniz ülkeleri dışında yerleşik olduğu takdirde raporun kendisine ulaşmasından itibaren altı iş günü içerisinde, aksi takdirde üç iş günü zarfında usulün açık bir şekilde doğru ve caiz olmadığını sebeplerini de belirtmek suretiyle karşı tarafa ihbar etmediği takdirde, rapora artık dokunulamayacaktır.

(3) Fıkra 1 ve 2 "Waren-Vereins-Arbitrage" (Waren-Verein Tahkimi) kararlaştırıldığı takdirde de geçerlidir.

İkinci Bölüm

Münferit İş Türleri İçin İlave Hükümler

I. DENİZ YOLUYLA TAŞIMA SURETİYLE SATIŞLAR

Madde 32

Kavram. Uygulanacak Hükümler

(1) Deniz yoluyla taşınması için yüklenecek olan veya yüklenmiş olan malın satılması durumunda (Deniz Yoluyla Taşıma Suretiyle Satış), madde 32 ile 51 hükümleri uygulanır. Deniz yoluyla taşıma suretiyle satışlar, özellikle FAS, FOB, CFR ve CIF şartlarıyla kurulmuş olan satışlardır.

(2) Aynı zamanda, "rıhtımda teslim", "depoda teslim", "rıhtımda/depoda teslim", fot, FCA veya DEQ şartlarının kararlaştırılmış olması halinde, öncelikle madde 75 ile 94 hükümleri uygulanacaktır.

Madde 33

Kendisi ve Yabancı Tarafından Yükleme

Satıcı, üçüncü bir şahıs tarafından boşaltılan bir malı da teslim edebilir.

Madde 34

(kaldırılmıştır)

Madde 35

İfa Yeri. Hasarın Geçmesi

(1) Malın teslimi için ifa yeri, yükleme limanıdır.

(2) Hasar, malın

- CIF, CFR ve FOB şartıyla yapılan satışlarda kalkış limanında geminin küpeştesini geçmiş olması

- FAS şartıyla yapılan satışlarda taşıyan tarafından fiili olarak teslim alınmış olması

ve satıcının malı alıcı için tahsis etme iradesinin açık bir şekilde ortaya çıkmış olması halinde alıcıya geçer.

(3) Alıcı, kuru yemiş ve kabuklu yemişlerde taşıma esnasında meydana gelen doğal fire riskini yola çıkış ağırlığının % 1'ine kadar üstlenir. Kuru yemiş ve kabuklu yemişler, "teslim edilen ağırlığa göre" satılmışsa, satıcı doğal fire riskini malın rıhtıma indirilmesine kadar tamamen üstlenir.

(4) Teslim edilen ağırlığa göre satın alınan mal taşıma esnasında kaybolursa yüklenen ağırlığından, edinilen tecrübelerle göre taşıma esnasında ortaya çıkabilecek olan ağırlık kaybı tenzil edilir ve buna göre kalan ağırlık üzerinden satış bedeli hesaplanır. Aynı kural, malın taşıma esnasında zarar görek ağırlığının artması halinde de geçerlidir.

Madde 36*

Muayene Yasağı

Satıcı, yüklemeden sonra malı artık muayene edemez veya değiştiremez. Satıcı, ayrıca üçüncü bir şahsın yüklemeden sonra malı muayene etmesini veya değiştirmesini de mümkün kılamaz.

* Bakınız Madde 46

Madde 37

Miktarlar. Kantar Ücreti

(1) Konşimentoda belirtilen miktarların doğru olduğu karine olarak kabul edilir. Kuru yemişlerin veya kabuklu yemişlerin taşıma esnasında ağırlıkları azaldığı takdirde, tüm ağırlık kaybının doğal fire olduğu karine olarak kabul edilir.

(2) Alıcı ağırlıktaki eksikliği, sadece resmi ve yeminli bir kantar memuru veya benzer bir yetkili şahıs tarafından geminin boşaltılmasının sona ermesinden sonra en geç beş iş günü zarfında yapılan kantar başvurusu üzerine düzenlenmiş olan bir ağırlık listesinin sunulması ile ispat eder. İşbu beş iş günü zarfında malın niteliğinin tespit edilmesi için bilirkişilere bir başvuruda bulunulmuş olması halinde, süre on iş gününe uzayacaktır. İşbu ispat kuralı, malın bir konteynır içinde taşınmış olması ve gönderilenin aynı konteynırı geminin boşalmasından sonra hemen varış limanından başka bir yere göndermiş olması halinde uygulanmayacaktır.

(3) Alıcı, kantar ücretini üstlenir.

Madde 38

Varış Yerinin Saklı Tutulması

(1) Alıcı, sözleşmeyle varış limanını (varış yeri) bildirme hakkını saklı tutmuşsa, mal sadece varış yerine uygun olarak yüklenebilecektir. Alıcı, saklı tuttuğu varış yerini yükleme süresinin başlamasından iki hafta önce, ancak en erken sözleşmenin kurulmasından sonra üçüncü iş gününde açıklamakla yükümlüdür. İşbu bildirim madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

(2) Varış yeri bildiriminin teslim alınmasında, satıcının acentesi ve işe aracılık etmiş olan komisyoncu yetkili kabul edilir.

Madde 39
Yükleme Süresi

(1) Yüklemeye veya gemiyle gönderim için bir sürenin (yükleme süresi) kararlaştırılmış olması halinde, mal bu süre zarfında geminin güvertesine alınmış olmak zorundadır. Malı yüklemeye süresi içinde ne zaman alıncasına satıcı kendi isteğine göre karar verecektir.

(2) "Derhal" yüklemenin veya gemiyle gönderimin kararlaştırılmış olması halinde, birinci fıkra kapsamında sözleşmesinin akdedilmesi ile başlayan aşağıdaki sürelerle riayet edilecektir:

- İspanya ve Portekiz limanları istisna olmak üzere Baltık Denizi, Kuzey Denizi ve Atlantik Okyanusu'nda yer alan Avrupa limanlarında malın devir alınması halinde 15 gün

- İspanya ve Portekiz limanlarında, Akdeniz ve Karadeniz'de yer alan limanlarda, Büyük Göller dâhil Kuzey Amerika'nın kuzey kıyısındaki limanlarda malın devir alınması halinde 21 gün

- Diğer limanlarda malın devir alınması halinde 30 gün

(3) Satışın "yüzer halde" şartı ile yapılması halinde, mal sözleşmenin kurulması anında geminin güvertesinde bulunmak zorundadır.

(4) Yüklemeye, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir. Yüklemeye süresine riayet edilmediği takdirde, alıcının satıcıya madde 17 fıkra 2 ve 3 uyarınca süre tayin etmesine gerek olmaksızın madde 17'de düzenlenen hakları bulunmaktadır.

Madde 40
Taşıma

(1) Açık bir şekilde aksi kararlaştırılmadığı sürece, mal doğrudan ya da dolaylı olarak taşınabilir. Açık bir şekilde doğrudan bir taşımanın kararlaştırılmış olması halinde, gemi seferi esnasında yüklemeye limanından varış limanına kadar, varış limanından yüklemeye limanına nazaran daha uzak olan hiçbir limana uğrayamaz. Gemi sadece, sözleşmenin akdedilmesi esnasında belirtilen gemi seferi bağlantıları uyarınca rotadan ayrılmanın haklı olarak kabul edilebileceği şekilde yol üzerinde yer alan diğer ara limanlara uğrayabilir.

(2) Malın başka bir araca nakledilmesi, yükletenin malı ilk yüklemeye sözleşmede belirtilen varış limanı için ayırmış olması halinde caizdir.

Madde 41

Gemiyle Gnderimin Bildirilmesi

(1) Satıcı, sözleşme uyarınca teslim edilecek olan malın yüklendiği geminin ismini alıcıya bildirecektir (Gemiyle gönderimin bildirilmesi); Malın bir konteynir içinde taşınması halinde, satıcı aynı zamanda konteynirin numarasını da bildirecektir. Baharat taşımalarında satıcı, konşimentonun tarihini ve etiketleme bilgilerini de alıcıya verecektir.

(2) Satıcı, gemiyle gönderim bildirimini yüklemeye başladığından itibaren en geç üçüncü iş günü yapmak zorundadır. Bildirimin en erken bu sürenin geçmesiyle yapılmış olması ve bunun sonucunda alıcının ispat edilebilir bir zarara uğraması halinde, satıcı zararı tazmin edecektir. Gemiyle gönderimin bildirilmesi yükümlülüğü en geç yükleme süresinin dolmasından itibaren üçüncü iş günü muaccel olur.

(3) Yüzer halde yolda olan malın satılması halinde, işbu süre sözleşmenin kurulduğu günün geçmesiyle başlar.

(4) Gemiyle gönderim bildirimini yapılması ile satış, bildirimde belirtilen mallar ile sınırlanmış olacaktır. Satıcı, sadece gemiyle gönderim bildirimini uyarınca gönderilmiş olan malları teslim edebilecektir. Bildirimdeki önemsiz hatalar satıcının bir sorumluluğunu doğurmayacaktır.

(5) Gemiyle gönderim bildirimini yapılması, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

(6) Satıcının acentesi ve işe aracılık eden komisyoncu, gemiyle gönderim bildirimini yapılması ve teslim alınması için yetkilidirler.

Madde 42

Belgeler

(1) Satıcı, alıcıya aşağıdaki yükleme belgelerinden birini teslim edecektir:

Konşimento,

Konşimento- Ordino

Rıhtım- Ordino

Donatanın Sevk Belgesi

Yükleme belgeleri yükleme limanını, yükleme gününü, geminin adını, varış limanını ve malın cinsini ve miktarını belirtmek zorundadır; Taşımanın konteynır içinde yapılması kararlaştırılmış ise, yükleme belgesi konteynır numarasını içerecektir ve konteynırın varış limanından tekrar gönderilip gönderilmeyeceğini gösterecektir. Bunlardan başka, satıcı bir fatura ve gerektiğinde madde 8a'da anılan dokümanları teslim edecektir. CIF-satışlarda, malın satış bedeli ve buna ilaveten her seferinde güncel metni uygulanacak olan Alman Deniz Sigortası Genel Şartları (ADS) ve Ek Hükümleri uyarınca % 10 farazi kar tutarında muafiyet olmadan tüm zararları ve savaş riskini içeren bir sigorta veya aynı değerinde başka bir sigorta yapıldığını ispatlayan

Sigorta Poliçesi

eklenecektir; Savaş riski primlerinin ½ %'yi aşması halinde, alıcı bunu satıcıya fatura edebilecektir. Tüm belgeler, içerik olarak satış sözleşmesine uygun olmalıdır. Baharatlarda, konşimentolar, konşimento-ordinoları ve sevk belgeleri, donatanın sevk kaşesini taşımayacaktır. Diğer taşımalarda konşimentolar, konşimento-ordinoları ve sevk belgeleri, donatanın sevk kaşesi bulunduktan sonra dahi geçerli olacaklardır.

(2) İçeriğinde mala ilişkin olarak sözleşmeye aykırı bir yüklemeyi, sözleşmeye aykırı bir taşımayı, sözleşmeye aykırı bir niteliği veya sözleşmeye aykırı bir miktarı belgeleyen belgeleri (doğru olmayan belgeler) ve başka bir açıdan fıkra 1'de yer alan gereklilikleri karşılamayan veya fıkra 1 ve 4 ve özel anlaşmalar uyarınca teslim edilecek olan belgeleri eklerinde bulundurmayan belgeleri (eksik belgeler), alıcı ifa olarak kabul etmek zorunda değildir.

Doğru olmayan belgelere, baharatlarda donatanın sevk kaşesi bulunan konşimentolar, konşimento-ordinoları ve sevk belgeleri de dâhildir.

(3) Satıcı, gemiyle gönderim bildirimini yapılmasından sonra derhal belgeleri alıcıya gönderecektir. Bu yükümlülük en geç geminin varış limanına varması ile muaccel olur.

(4) Geminin varış limanında bir iş gününden daha fazla boşaltılmış olarak beklemesinden sonra belgelerin ilk defa sunulması halinde, satıcının ve önceki satıcıların her biri tarafından verilmiş olan ve her bir satıcının geminin boşaltılmasından sonra ne kadar bir süre belgeleri zilyetliklerinde tuttuklarını gösteren bir yazı belgelere eklenecektir. Satıcıların hiçbirisi, belgeleri bu süre esnasında bir iş gününden daha fazla zilyetliklerinde tutamazlar; Her bir satıcı, bilakis en hızlı bir şekilde belgeleri kendi alıcısına iletmekle ve kendisinden beklenebilecek en hızlı yolla göndermekle yükümlüdür.

(5) Geminin varış limanında bir iş gününden daha fazla boşaltılmış olarak beklemesinden sonra belgelerin ilk defa sunulması halinde, kuru yemiş ve kabuklu yemişler için fıkra 4 hükmü yerine bu hüküm geçerlidir: Sözleşmeye uygun belgelerin sunulmasından önce alıcı tarafından yapılacak bir talep üzerine, geminin boşaltılmasından ve alıcının anılan talebinin ulaşmasından sonra ilk iş gününden daha geç belgeleri ileten satıcının ve önceki satıcıların her biri tarafından verilmiş olan ve her bir satıcının belgeleri geminin boşaltılmasından sonra ne kadar bir süre zilyetliklerinde tuttuklarını gösteren bir yazı belgelere eklenecektir. Ancak satıcının bu yükümlülüğü, talebin ulaşması üzerine sözleşmeye uygun belgeleri alıcıya iletmış olması ve bunu derhal alıcıya bildirmiş olması halinde düşer. Satıcıların hiçbirisi, belgeleri bu süre esnasında bir iş gününden fazla zilyetliklerinde tutamazlar. Her bir satıcı, belgeleri kendi seçimine göre posta veya bir banka aracılığıyla alıcısına iletebilir; bu gönderimin süresi satıcının zilyetliğinde geçen süre olarak sayılmaz.

(6) Belgelerin teslim edilmesi ve fıkra 4 ve 5'de tanımlanan yazıların teslim edilmesi, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

Madde 43

Çağrı

(1) Teslimin çağrı üzerine kararlaştırılmış olması halinde, çağrılan miktar çağrıdan itibaren 14 gün içinde gemiye yüklenecektir; İşbu sürenin ikinci yarısında gemide yer olmaması durumunda, bir sonraki yola çıkan gemiye yükleme yapılması yeterlidir. Alıcı, ekonomik açıdan makul olabilecek ölçüde kısmi miktar için çağrıda bulunabilir. Çağrı için bir süre kararlaştırılmadığı takdirde, alıcı makul bir süre zarfında çağrıda bulunmalıdır. Çağrının yapılması, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

(2) Teslimin çağrı şartına bağlı olması ve aynı zamanda yükleme için bir sürenin kararlaştırılmış olması halinde, alıcı yükleme süresinin başlangıcı ile yükleme süresinin sona ermesinden 14 gün öncesi arasındaki süre zarfında kendi isteğine göre tüm miktar ya da ekonomik açıdan makul olabilecek ölçüde kısmi miktar için çağrıda bulunabilir. Alıcı, yükleme süresinin sona ermesinden en geç 14 gün önce tüm miktar için çağrıda bulunmak zorundadır; Süresinde çağrı yapılmaması halinde, satıcı çağrı yapılmadan yükleme yapabilir.

(3) Taşımanın konteynırlarda yapılacağının kararlaştırılmış olması halinde, en azından bir konteynır dolusu kısmi miktar için çağrıda bulunulacaktır.

Madde 44

Sözleşmeye Aykırı Yükleme. Sözleşmeye Aykırı Taşıma

(1) Gemiyle gönderim bildiriminden, burada belirtilen malın süresinde veya diğer bir açıdan sözleşmeye uygun olarak yüklenmediği veya taşınmayacağına anlaşılması halinde, alıcı derhal sözleşmeden dönmek veya edimin ifa edilmemesinden dolayı tazminat talep etmek veya malı ifa olarak kabul ederek bununla birlikte sözleşmenin ihlal edilmesi sebebiyle uğradığı zararı talep etmek seçimlik haklarına sahiptir. Satıcı, gemiyle gönderim bildiriminin ulaşmasından itibaren haklarını seçmesi için alıcıya bir süre tayin edebilir. Alıcının süresinde açıklamada bulunmaması halinde, kendisinin sadece edimin ifa edilmemesinden dolayı tazminat talep etmek hakkı vardır. İşbu süre en az üç iş günü olmak zorundadır.

(2) Edimin ifa edilmemesinden dolayı tazminat talep edilmesi halinde, zararın hesaplanması için madde 17 fıkra 4 ile 6 hükümleri uygulanacaktır. Esas alınacak olan zaman, en geç satıcı tarafından fıkra 1 uyarınca tayin edilen sürenin sona ermesinden sonraki ilk iş günü olmak üzere, alıcının edimin ifa edilmemesinden dolayı tazminat istemek hakkını seçtiğine ilişkin beyanının ulaşmasından sonraki ilk iş günüdür.

Madde 45

Sözleşmeye Aykırı Belgeler

(1) Baharat satıcısının doğru olmayan belgeler sunması halinde, alıcı derhal sözleşmeden dönmek veya edimin ifa edilmemesinden dolayı tazminat talep etmek seçimlik haklarına sahiptir. Satıcının, ikinci bir ifa imkânı yoktur (ikinci defa belgelerin sunulması). Zararın hesaplanması için madde 17 fıkra 4 ile 6 hükümleri uygulanacaktır. Esas alınacak olan zaman, doğru olmayan belgelerin ret edilmesinden sonraki ilk iş günüdür. Sözleşmeden dönmek ve edimin ifa edilmemesinden dolayı tazminat talep etmek yerine alıcı, belgelerin sunulmasından itibaren üç iş günü zarfında satıcıya bildirmek şartıyla doğru belgelerin teslim edilmesini talep edebilir. Baharat satıcısının eksik belgeler sunması halinde, alıcı belgeleri tamamlayabilir ve tamamlamak zorundadır veya başka belgeler ekleyebilir ve eklemek zorundadır.

(2) Baharat dışındaki malın satıcısının doğru olmayan veya eksik belgeler sunması ve alıcının bu tür belgeleri almakta imtina etmesi halinde, satıcının ikinci defa belge sunma imkânı vardır. Alıcı, doğru ve tam belgelerin sunulması için satıcıya makul bir süre tayin edebilecektir. Bu sürenin sona ermesi ve süresinde edimin ifa edilmemesi halinde alıcı, sözleşmeden dönmek veya edimin ifa edilmemesinden dolayı tazminat talep etmek seçimlik haklarına sahiptir. İşbu süre en az üç iş günü olmak zorundadır; Süre, yazılı olarak, telgraf, teleks, faks veya e-posta aracılığıyla tayin edilecektir. Zararın hesaplanması için, madde 17 fıkra 4 ile 6 hükümleri uygulanacaktır.

Madde 46

Muayene Edilen Parti

Bir parti malın, madde 36'da düzenlenen yasağa aykırı olarak muayene edilmesi halinde alıcı, ifayı kabul etmek zorunda değildir. Satıcının böyle bir parti malı sunması halinde, alıcı bu açıdan derhal sözleşmeden dönmek veya edimin ifa edilmemesinden dolayı tazminat talep etmek seçimlik haklarına sahiptir. Zararın hesaplanması için, madde 17 fıkra 4 ila 6 hükümleri uygulanacaktır. Esas alınacak olan zaman, belgelerin ret edilmesinden sonra ilk iş günüdür.

Madde 47

Belgelerin İletilmesinde Gecikme

Satıcının madde 42 fıkra 4 cümle 2 veya fıkra 5 cümle 4'de belirtilen süreye riayet etmemesi halinde, satıcı alıcısının gecikme sebebiyle maruz kaldığı ispatlanabilir zararını tazmin edecektir. Bir zincirleme satışın içinde bulunan satıcı, kendi alıcısının önceki satıcıların geciktirmesi sebebiyle uğramış olduğu ispatlanabilir zararını da tazmin edecektir.

Madde 48

Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Hakları

(1) Malın, hasarın alıcıya geçmesi anında sözleşmeye aykırı olması halinde, madde 19 hükümleri uygulama alanı bulacaktır.

(2) Malın cinsine ilişkin bir ayıbın olması halinde, alıcı süre tayin etmeden sözleşmeden dönmek veya edimin ifa edilmemesinden dolayı tazminat talep etmek seçimlik haklarına sahiptir. Zararın hesaplanması için, madde 17 fıkra 4 ile 6 hükümleri uygulanacaktır. Esas alınacak olan zaman, alıcının satıcıya malların sözleşmeye uygun olmadığını bildirdiği gündür.

(3) Alıcının malı cinse ilişkin bir ayıptan dolayı ret etmesi (madde 19 fıkra 5) veya sözleşmenin eski hale iadesini talep etmiş olması halinde (madde 19 fıkra 3), alıcı malı satıcıya varış limanında geri teslim etmelidir. Bu kural, gönderilenin malı muayenesinden önce varış limanından başka bir yere götürmüş olması halinde de geçerlidir.

Madde 49

Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Yükümlülükleri

(1) Malın bir konteynır içinde taşınmış olması ve gönderilenin aynı konteynır içinde bulunan mal ile birlikte boşaltmadan sonra hemen varış limanından diğer bir yere göndermesi halinde alıcı, son gönderilen tarafından malın boşaltılması için öngörülen yere konteynırın ulaşmasından sonra malı derhal muayene etmekle yükümlüdür.

(2) Malın bir konteynır içinde taşınmış olması ve gönderilenin aynı konteynır içinde bulunan mal ile birlikte boşaltmadan sonra hemen varış limanından diğer bir yere göndermemesi halinde alıcı, malın nizami ticari işleyişte varış limanındaki rıhtıma veya varış limanındaki bir depoya boşaltılabileceğinin kabul edildiği andan sonra derhal malı muayene etmekle yükümlüdür.

(3) Diğer tüm durumlarda alıcı, geminin boşaltılması biter bitmez ve nizami ticari işleyiş uyarınca mümkün olduğu takdirde derhal muayene etmekle yükümlüdür. Satıcının alıcıya daha önceden malın boşaltılmış olduğunu bildirmesi halinde, muayene süresi işbu bildirim ulaşması ile başlayacaktır.

Malın muayene süresi, hiçbir şekilde alıcının belgeleri almasından önce başlamaz.

(4) Malın sözleşmeye aykırı bir niteliğinin olması halinde, alıcı satıcıya derhal malın sözleşmeye aykırı olduğunu ihbar edecektir. Muayene süresinin başlamasından itibaren üç iş günü zarfında satıcıya bu ihbarın ulaşması halinde, her durumda süreye riayet edildiği kabul edilir. Alıcının zamanında ihbarda bulunmaması halinde, mal kabul edilmiş sayılacaktır, meğerki sözleşmeye aykırı nitelik nizami bir muayene sonucunda fark edilemeyecek olsun. Alıcının malı tekrar satması ve belgeleri bu sebeple iletmesi halinde, kendi haklarını korumak için kendi alıcısından yapılan ihbarı derhal iletmesi yeterli olacaktır. Alıcı, kendi alıcısının ve daha sonraki alıcıların zamanında ihbarda bulunmaları hususunda satıcıya karşı sorumludur.

(5) Fıkra 1’de belirtilen durumda tekrar gönderim ile görevlendirilen firmanın son gönderilene malı sevk etmiş olması ve alıcının veya sonraki bir alıcının Bilirkişiler için Usul Yönetmeliği uyarınca bilirkişi raporu alınmadan önce malı varış yeri dışında başka bir yere götürmüş olması halinde mal kabul edilmiş sayılacaktır. Sözleşmeye aykırı niteliğin nizami bir muayene sonucunda fark edilemeyecek olması durumunda, mal kabul edilmiş sayılmayacaktır. Fıkra 2’de belirtilen durumda alıcının veya sonraki bir alıcının Bilirkişiler için Usul Yönetmeliği uyarınca bilirkişi raporu alınmadan önce malı boşaltıldığı yerden hareket ettirmesi halinde aynı kural geçerlidir. Fıkra 3’de belirtilen durumlarda alıcının veya sonraki bir alıcının Bilirkişiler için Usul Yönetmeliği uyarınca bilirkişi raporu alınmadan önce malı rıhtımdan hareket ettirmesi halinde aynı kural geçerlidir.

(6) Alıcı, kendi sorumluluğunda olmayan bir engel sebebiyle malı muayene edemez veya ihbarda bulunamaz ise, bunu derhal satıcıya ihbar etmek zorundadır. Alıcı, süresinde ihbarda bulunmaması halinde, anılan engellere isnat edemeyecektir. Böyle bir engelin satıcının sorumluluğunda olması halinde alıcının, satıcının bu engelin kalktığına dair kendisine ihbarda bulunmasına kadar fıkra 1 ila 4’te belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin bir şey yapmasına gerek yoktur.

Madde 50

Miktarın Eksik Olması. Alıcının Yükümlülükleri

Son alıcı ağırlık listesini, listenin tarihinden sonra on iş günü zarfında satıcısına iletmekle yükümlüdür. Diğer zincirleme satış içinde olan alıcılar, ağırlık listesini derhal kendi ilgili satıcılarına ileteceklerdir. Ağırlık listesinin iletilmesine ilişkin sürelerle riayet edilmemesi halinde, konşimentoda yer alan ağırlık kabul edilmiş sayılacaktır; Her bir alıcı, ağırlık listesinin kendi alıcısı tarafından ve onun daha sonraki alıcısı tarafından zamanda iletilmesi hususunda sorumludur. Eksik olan miktarın ücretlendirilmesine ilişkin talep hakkı, geminin boşaltmasının sona ermesinden itibaren altı ay içinde zamanaşımına uğrar.

Madde 51

Akreditif

(1) Tarafların, satış bedelinin ödenmesi için bir akreditif açılmasını kararlaştırmış olmaları halinde alıcı, bankanın paranın mevcudiyeti hakkında yükleme süresinin başlamasından 10 gün önce satıcıyı bilgilendirmesinden sorumludur; Sözleşmenin yükleme süresinin başlamasından önceki on birinci günden daha geç bir tarihte kurulmuş olması halinde alıcı, bankanın paranın mevcudiyeti hakkında derhal satıcıyı bilgilendirmesinden sorumludur.

(2) Bilgilendirmenin zamanında ulaşmasına ilişkin özen gösterilmesi, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

II. KARA YOLUYLA İHRACAT / GÖNDERMEK SURETİYLE SATIŞLAR

Madde 52

Kavram. Uygulanacak Hükümler

Satıcının malı, trenle milli bir sınır üzerinden göndermesinin (Vagon İthalatı Suretiyle Satış) kararlaştırılmış olması veya satıcının malı bir motorlu taşıtla milli bir sınır üzerinden göndermesinin (Kamyon İthalatı Suretiyle Satış) kararlaştırılmış olması halinde, madde 52 ile 65 hükümleri uygulanır.

Madde 52a

(kaldırılmıştır)

Madde 53

İhracat Vergileri. Gümrük Harçları. Boşaltma Masrafları.

(1) Gönderinin yapıldığı ülkeden ihracata ilişkin vergiler, bu vergilerin seyahat esnasında tahakkuk etmesi halinde dahi satıcı tarafından karşılanacaktır.

(2) Boşaltma masraflarını her zaman alıcı karşılayacaktır.

Madde 54

İfa Yeri. Hasarın Geçmesi

(1) Teslim yükümlülüğü için ifa yeri, yükleme yeridir. Vagon ithalatı suretiyle satışlarda, trenin malı sevk mektubu ile birlikte taşımak için teslim alması anında hasar alıcıya geçer. Kamyon ithalatı suretiyle satışlarda taşıyanın malı taşımak için alması anında hasar alıcıya geçer. Her iki durumda da, ancak taşıma için teslim alınan malın alıcı için ayrılmış olduğuna dair satıcı iradesi dışında bunun dışarıdan da açık bir şekilde görülebilmesi durumunda hasar alıcıya geçmiş olacaktır. Kuru yemiş ve kabuklu yemişlerde alıcı, taşıma esnasında meydana gelen yola çıkış ağırlığının % 1'ine kadar olan doğal fire riskini üstlenir; Trenin ya da motorlu taşıt aracının son gönderilen tarafından boşaltma için öngörölmüş olan yere ulaşması ile birlikte seyahat sona erer.

(2) Madde 9 fıkra 1 cümle 3 hükmü saklıdır.

Madde 55

Ağırlık. İspat Yüğü

Gönderen tarafından sevk mektubu üzerinde deklare edilen yola çıkış ağırlığı karine olarak doğru kabul edilir. Kuru yemiş ve kabuklu yemişlerin ağırlığında seyahat esnasında bir azalmanın meydana gelmesi halinde, alıcının lehine toplam ağırlık kaybının doğal fireye dayandığı kabul edilir. Trenin ya da motorlu taşıt aracının son gönderilen tarafından boşaltma için öngörölmüş olan yere ulaşması ile birlikte bu seyahat sona erer.

Madde 56

Variş Yerinin Saklı Tutulması

(1) Alıcı, sözleşmeyle variş yerini kendisinin veya gönderilenin veya her ikisinin bildirme hakkını saklı tutmuşsa, satıcı malı ancak böyle bir bildirime uygun bir şekilde yükleyebilecektir. Alıcı, saklı tuttuğu variş yerini yükleme süresinin veya teslim süresinin başlamasından iki hafta önce, ancak en erken sözleşmenin kurulmasından sonra üçüncü iş gününde bildirmekle yükümlüdür. İşbu bildirim, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

(2) Variş yeri bildirimının teslim alınmasında, satıcının acentesi ve işe aracılık etmiş olan komisyoncu yetkili kabul edilir.

Madde 57

Yükleme Süresi. Teslim Süresi

(1) Vagon ithalatı suretiyle satışlarda yükleme için bir sürenin kararlaştırılmış olması halinde, mal bu süre zarfında tren tarafından taşıma için sevk mektubu ile birlikte teslim alınmış olmalıdır; Esas alınacak olan zaman, gönderen istasyon tarafından sevk mektubuna tarih kaşesi ile vurulan tarihtir. Kamyon ithalatı suretiyle satışlarda yükleme için bir sürenin kararlaştırılmış olması halinde, mal bu süre zarfında taşıyan tarafından taşıma için alınmış ve kamyonu yüklenmiş olmalıdır. Satıcının bu süreler zarfında ne zaman yükleme yaptıracağı, kendi takdirindedir. Yükleme, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir. Yükleme süresine riayet edilmediği takdirde, alıcının satıcıya madde 17 fıkra 2 ve 3 uyarınca bir süre tayin etmesine gerek olmaksızın madde 17'de düzenlenen hakları bulunmaktadır.

(2) Yüklemenin "derhal" kararlaştırılmış olması halinde, satıcı satış sözleşmesinin kurulmasından on gün içinde yükleme yapacaktır.

(3) Satıcının belirli bir süre zarfında malı teslim etmekle yükümlü olması halinde, satıcı bu süre zarfında malı variş yerinde alıcıya tedarik etmekle yükümlüdür.

Madde 58

Yüklemenin Bildirilmesi. Sınırlanmış Olma

(1) Satıcı, yüklemenin durumunu bildirmekle yükümlüdür. Yüklemenin durumundan

- Vagon ithalatı suretiyle satışlarda: yüklenen miktar, gönderen istasyon tarafından sevk mektubuna tarih kaşesi ile vurulan tarih, malın yüklendiği vagon numaraları ve eğer varsa konteynır numaraları

- Kamyon ithalatı suretiyle satışlarda: yüklenen miktar, yükleme tarihi, taşıyanın ismi, malın yüklendiği kamyonun plaka numarası ve eğer varsa konteynır numaraları

anlaşılır.

(2) Satıcı, yükleme bildirimini yüklemeden itibaren en geç üçüncü iş günü yapmak zorundadır. Bildirimin en erken bu sürenin geçmesiyle yapılmış olması ve bunun sonucunda alıcının ispat edilebilir bir zarara uğraması halinde, satıcı zararı tazmin edecektir. Yüklemenin bildirilmesi yükümlülüğü en geç yükleme süresinin dolmasından itibaren üçüncü iş günü muaccel olur.

(3) Yükleme bildirimini yapılması, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

(4) Yükleme bildirimini yapılması ile satış, bildirimde belirtilen mallar ile sınırlanmış olacaktır. Satıcı, sadece yükleme bildirimini uyarınca gönderilmiş olan malları teslim edebilecektir. Bildirimdeki önemsiz hatalar satıcının bir sorumluluğunu doğurmayacaktır.

(5) Satıcının acentesi ve işe aracılık eden komisyoncu, yükleme bildirimini yapılması ve teslim alınması için yetkilidirler.

(6) Alıcı satıcıya fıkra 1'de düzenlenen bildirim, alıcının temlik veya talimatı üzerine malın doğrudan üçüncü bir kişi için yüklenmesi halinde de yapacaktır.

Madde 59

Kendisi ve Yabancı Tarafından Yükleme

Satıcı, üçüncü bir şahıs tarafından taşımaya verilen bir malı da teslim edebilir.

Madde 60

Çağrı Üzerine Teslimat

(1) Teslimin çağrı üzerine kararlaştırılmış olması halinde, çağrılan miktar çağrıdan itibaren 2 hafta içinde yüklenecektir; Alıcı, ekonomik açıdan makul olabilecek ölçüde kısmi miktar için çağrıda bulunabilir. Çağrı için bir süre kararlaştırılmadığı takdirde, alıcı makul bir süre zarfında çağrıda bulunmak zorundadır.

(2) Teslimin çağrı şartına bağlı olması ve aynı zamanda yükleme için bir sürenin kararlaştırılmış olması halinde, alıcı yükleme süresinin başlangıcı ile yükleme süresinin sona ermesinden iki hafta öncesi arasındaki süre zarfında kendi isteğine göre tüm miktar ya da ekonomik açıdan makul olabilecek ölçüde kısmi miktar için çağrıda bulunabilir. Alıcı, yükleme süresinin sona ermesinden en geç iki hafta önce tüm miktar için çağrıda bulunmak zorundadır; Süresinde çağrı yapılmaması halinde, satıcı çağrı yapılmadan yükleme yapabilir.

(3) Taşımanın konteynırlarda yapılacağına kararlaştırılmış olması halinde, en azından bir konteynır dolusu kısmi miktar için çağrıda bulunulacaktır.

(4) Çağrının yapılması, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

Madde 61

Vesika Karşılığı Ödeme. Akreditif

(1) “Vesika karşılığı ödeme”nin kararlaştırılmış olması halinde, alıcı kararlaştırılmış olan satış bedelini aşağıda yer alan dokümanların teslim edilmesi üzerine ödeyecektir:

- İthalat suretiyle satışların tümünde eğer varsa madde 8a’da yer alan dokümanların teslimi karşılığında,

- Vagon ithalatı suretiyle satışlarda sevk mektubunun ikinci nüshasının ve satıcının faturasının teslim edilmesi karşılığında,

- Kamyon ithalatı suretiyle satışlarda sevk mektubunun birinci nüshasının (CMR madde 5) ve satıcının faturasının teslim edilmesi karşılığında; Gönderen, sevk mektubuna düzenleme tarihinden sonra tasarruf hakkının gönderilene geçeceği yönünde not yazmak zorundadır (CMR madde 12 fıkra 3). Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi’nin (CMR) yürürlüğe girmediği ülkelerde yükleme yapılması durumunda, uygun doküman karşılığında ödeme yapılacaktır.

Kararlaştırılmış olan muhtemel bir akreditiften de, aynı dokümanların teslimi karşılığında ödeme yapılacaktır.

(2) Alıcının sevk mektubunun ikinci nüshasının veya birinci nüshasının (CMR madde 5) veya ilgili dokümanların teslim edilmesine ilişkin dava ile talep edilebilir bir hakkı bulunmamaktadır. Bu dokümanların teslimi sadece fıkra 1’de düzenlenen alıcının ön edim yükümlülüğünün bir şartıdır.

Madde 62

Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Yükümlülükleri

(1) Vagon veya kamyonun veya eğer varsa konteynirin son gönderilen tarafından malın boşaltılması için öngörülen yere ulaşması ile birlikte, alıcı malı nizami ticari işleyişte mümkün olması halinde derhal muayene etmekle yükümlüdür. Malın sözleşmeye aykırı bir niteliğinin olması halinde, alıcı satıcıya derhal malın sözleşmeye aykırı olduğunu ihbar edecektir. Alıcının zamanında ihbarda bulunmaması halinde, mal kabul edilmiş sayılacaktır, meğerki sözleşmeye aykırı nitelik nizami bir muayene sonucunda fark edilemeyecek olsun. Alıcının malı, sonraki alıcının malı trenden ya da taşıyandan teslim almak tasarruf hakkı ile birlikte tekrar satması halinde, kendi haklarını korumak için kendi alıcısından yapılan ihbarı derhal iletmesi yeterli olacaktır. Alıcı, kendi alıcısının ve daha sonraki alıcıların zamanında ihbarda bulunmaları hususunda satıcıya karşı sorumludur.

(2) Fıkra 1'de belirtilen durumda trenin ya da taşıyıcının gönderilene malı sevk etmiş olması ve alıcının veya sonraki bir alıcının Bilirkişiler için Usul Yönetmeliği uyarınca bilirkişi raporu alınmadan önce malı varış yeri dışında başka bir yere götürmüş olması halinde mal kabul edilmiş sayılacaktır. Sözleşmeye aykırı niteliğin nizami bir muayene sonucunda fark edilemeyecek olması durumunda, mal kabul edilmiş sayılmayacaktır.

Madde 63

Miktarın Eksik Olması. Alıcının Yükümlülükleri

Satıcının alıcıya fatura ettiğiinden daha az miktarda bir malı teslim etmesi halinde, vagon veya kamyonun veya eğer varsa konteynırın son gönderilen tarafından malın boşaltılması için öngörülen yere ulaşması ile birlikte, alıcı az yapılan teslimatı satıcıya ihbar etmek zorundadır. Alıcının derhal ihbarda bulunmaması halinde, faturada belirtilen miktar kabul edilmiş sayılacaktır. Alıcının malı, sonraki alıcının malı trenden ya da taşıyıcıdan almak tasarruf hakkı ile birlikte tekrar satması halinde, kendi haklarını korumak için kendi alıcısından yapılan ihbarı derhal iletmesi yeterli olacaktır. Alıcı, kendi alıcısının ve daha sonraki alıcıların zamanında ihbarda bulunmaları hususunda satıcıya karşı sorumludur.

Madde 64

Sözleşmenin Eski Hale İadesinde İthalat Vergileri

Sadece malın sözleşmeye aykırı niteliğinin nizami bir muayene sonucunda fark edilemeyecek olması durumunda satış sözleşmesinin eski hale iadesinde, satıcı tarafından tazmin edilecek olan harcamalara alıcı tarafından ödenmiş olan ithalat vergileri de dâhildir.

Madde

Yer Kirası

Her bir alıcı kendi satıcısından, malın kendisine sunulmasından sonraki ilk iş gününe kadar (ilk iş günü dâhil) olan süre için kendisinin yer kirasından muaf tutulmasını talep edebilir.

III. KARA YOLUYLA İHRACAT / GETİRMEK SURETİYLE SATIŞ

Madde 66

Kavram. Uygulanacak Hükümler

Alıcının malı alıp getireceğinin kararlaştırılmış olması ve tarafların malın müteakiben bir milli sınır üzerinden taşınacağını öngörmeleri halinde, madde 66 ila 74 hükümleri uygulanır.

Madde 67

İhracat Vergileri. Gümrük Harçları

Gönderinin yapıldığı ülke ile bağlantılı vergiler, bu vergilerin seyahat esnasında tahakkuk etmesi halinde dahi satıcı tarafından karşılanacaktır.

Madde 68

Taşıma

(1) Satıcı, malı sadece özel olarak kararlaştırılmış olması halinde alınarak götürülmesi için bir konteynir içinde hazır tutabilir ya da tutmak zorundadır. Bu tür bir anlaşmanın varlığı, aynı zamanda durumdan, özellikle satılan paket sayısından da anlaşılabilir. Kuru yemiş ve kabuklu yemişlerde, her bir konteynirin içeriği özellikle işaretlenecektir.

(2) Şüphe duyulması halinde alıcı, malı bir motorlu taşıt ile satıcıdan alıp getirecektir.

Madde 69

Satıcının Yükümlülükleri için İfa Süresi

Teslim alma için bir sürenin kararlaştırılmış olması halinde, alıcı işbu süre zarfında kendi isteğine göre her zaman malın teslim edilmesini talep edebilir. Ancak alıcı, malı alıp getireceğini satıcıya zamanında bildirmekle yükümlüdür. Üç günlük bir bildirim süresi her durumda yeterli kabul edilecektir.

Madde 70
Çağrı Üzerine Teslimat

(1) Teslimin çağrı üzerine kararlaştırılmış olması halinde, çağrılan miktar çağrıdan itibaren iki hafta içinde alınıp götürülmeye hazır edilecektir; Alıcı, ekonomik açıdan makul olabilecek ölçüde kısmi miktar için çağrıda bulunabilir. Çağrı için bir süre kararlaştırılmadığı takdirde, alıcı makul bir süre zarfında çağrıda bulunmak zorundadır.

(2) Teslimin çağrı şartına bağlı olması ve aynı zamanda teslim alma veya teslim etme için bir sürenin kararlaştırılmış olması halinde, alıcı yükleme süresinin başlangıcı ile yükleme süresinin sona ermesinden iki hafta öncesi arasındaki süre zarfında kendi isteğine göre tüm miktar ya da ekonomik açıdan makul olabilecek ölçüde kısmi miktar için çağrıda bulunabilir. Alıcı, teslim alma veya teslim etme süresinin sona ermesinden en geç iki hafta önce tüm miktar için çağrıda bulunmak zorundadır.

(3) Taşımanın konteynırlarda yapılacağına kararlaştırılmış olması halinde, en azından bir konteynır dolusu kısmi miktar için çağrıda bulunulacaktır.

(4) Çağrının yapılması, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

Madde 71
Vesika Karşılığı Ödeme. Akreditif

(1) "Vesika karşılığı ödeme"nin kararlaştırılmış olması halinde, alıcı kararlaştırılmış olan satış bedelini satıcının faturasının ve alıcı tarafından yetkilendirilen nakliye şirketine ait nizami bir tesellüm belgesinin teslim edilmesi üzerine ödeyecektir. Tesellüm belgesinde, nakliye şirketinin bilgileri ayrıntılı olarak yer alacaktır; Tesellüm belgesi, nakliye şirketinin kaşesini ve imzasını taşıyacaktır. Kararlaştırılmış olan muhtemel bir akreditiften de, aynı dokümanların teslimi karşılığında ödeme yapılacaktır.

(2) Alıcının fıkra 1'de belirtilen tesellüm belgesinin teslim edilmesine ilişkin dava ile talep edilebilir bir hakkı bulunmamaktadır. Bu belgenin teslimi sadece fıkra 1'de düzenlenen alıcının ön edim yükümlülüğünün bir şartıdır.

Madde 72

Sözleşmeye Aykırı Mallar. Alıcının Yükümlülükleri

Madde 62 hükümleri kıyasen uygulanacaktır.

Madde 73

Miktarın Eksik Olması. Alıcının Yükümlülükleri

Madde 63 hükümleri kıyasen uygulanacaktır.

Madde 74

Sözleşmenin Eski Hale İadesinde İthalat Vergileri

Sadece malın sözleşmeye aykırı niteliğinin nizami bir muayene sonucunda fark edilemeyecek olması durumunda satış sözleşmesinin eski hale iadesinde, satıcı tarafından tazmin edilecek olan harcamalara alıcı tarafından ödenmiş olan ithalat vergileri de dâhildir.

IV. RIHTIMDA TESLİM SURETİYLE SATIŞLAR

Madde 75

Uygulanacak Hükümler

(1) Satıcının malı rihtimda teslim edeceğinin kararlaştırılmış olması halinde, madde 75 ile 88 hükümleri uygulanacaktır.

(2) İşbu hükümler, yüklemeye ilişkin zaman, yer ve diğer şartların belirlenmiş olduğu (yükleme şartı) rihtimda teslim satışlar için de uygulanacaktır.

Madde 76

İfa Yeri. Hasarın Geçmesi

Teslim yükümlülüğü için ifa yeri, kararlaştırılan rihtimin liman alanıdır. Malın rihtimda teslim alınması anında, ancak en geç teslim alma süresinin geçmesiyle hasar alıcıya geçer. Alıcı, malın yere indirilmesi riskini taşır.

Madde 77

Malın ve Belgelerin Alıcıya Sunulması

(1) Satıcı, malı aşağıda a) ile d)'de tanımlanan belgelerden birinin, faturanın ve eğer varsa madde 8a'da tanımlanan belgelerin gönderilmesi suretiyle alıcıya sunar:

- a) Mühürlenmiş konşimento
- b) Donatanın veya donatan temsilcisinin mühürlenmiş bir sevk evrakı
- c) Rihtim idaresi tarafından alındı kaşesi vurulan rihtim-ordinosu
- d) Rihtim depo işletmesine ait ardiye senedi ya da gayrikabili rücu sevk evrakı

“Vesika karşılığı ödeme” veya diğer bir ön ödemenin kararlaştırılmamış olması halinde, satıcı a) ile d)’de yer alan belgeler yerine sadece kendisi tarafından imzalanmış olan sevk evrakını gönderecektir.

(2) Yükleme şartı ile rıhtımda satış olması halinde, alıcı konşimentonun veya doğru ve zamanında yükleme yapıldığını ispatlayan başka bir belgenin sunulmasını talep edebilir.

(3) “Gümrüklenmiş” şartı ile satış yapılması veya başka bir şekilde alıcının ithalat vergilerinden muaf tutulmasının kararlaştırılmış olması ve malın serbest limanda bulunması halinde, satıcı aynı zamanda alıcıya bir gümrükleme beyanı gönderecektir. Gümrükleme beyanında satıcı veya önceki satıcı, gümrük beyanında bulunacak olan kimseyi veya başka bir şirketi belirtir ve bunlara gümrüklemeyi yapmaları ve ithalat vergilerini ödemeleri talimatını verir. Gümrükleme beyanının satıcı tarafından düzenlenmesi halinde, satıcı bu belgeye belgelerin sunulduğu tarihi atacaktır. Önceki bir satıcının gümrükleme beyanının tarihi beş haftadan daha eski olamayacaktır.

(4) Satıcı, sadece mal ve belgelerin sunulması anında ticarete alışagelmış bir şekilde rıhtımda hazır bulunan malı alıcıya sunabilecektir. Malın varış limanından nakliyesine devam edilecek şekilde bir konteynır içinde sevk edileceğine ilişkin sözleşmede bir yükleme şartının bulunması halinde, satıcının malı konteynırdan çıkartmasına gerek bulunmamaktadır.

(5) Satıcının doğru olmayan veya eksik belgeler sunması ve alıcının bu tür belgeleri almaktan imtina etmesi halinde, satıcının ikinci defa ifa (ikinci defa belgelerin sunulması) imkânı vardır. İkinci defa belgelerin sunulması imkânı, yükleme şartını haiz bir rıhtımda teslim satışın söz konusu olması halinde de geçerlidir.

(6) Malın ve belgelerin sunulması, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

Madde 78
Sınırlanmış Olma

Belgelerin sunulması ile satış, belgelerde belirtilen mallar ile sınırlanmış olacaktır. Satıcı sadece belgelerin sunulmasına uygun malı teslim edebilecektir. Yükleme şartı ile satışın söz konusu olması halinde, bu sınırlama gemiyle gönderim bildiriminin gönderilmesi ile de yürürlüğe girer.

Madde 79
Rıhtım Kavramı

Satıcı, malı kararlaştırılan liman alanındaki tüm rıhtımlardan alıcıya sunabilir.

Madde 80
Teslim Alma Süresi

(1) Alıcı, belgelerin sunulmasından itibaren iki hafta zarfında (Teslim Alma Süresi) malı teslim alacaktır. Malın teslim alınması, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim niteliğindedir.

(2) Mal, belgelerin sunulmasından sonra üçüncü iş günü sona erinceye kadar, masrafı satıcıya ait olmak üzere depolanır; vesika karşılığı ödemenin kararlaştırılmış olması halinde, bu süre belgelerin sunulmasından sonra dördüncü iş gününün sona ermesine kadar işler. Bu sürenin sona ermesi ile mal masrafı alıcıya ait olmak üzere depolanır.

Madde 81

Aktarma ve Kantar Ücreti

Aktarma ve muadil ücretler, satıcı ve alıcı tarafından yarı yarıya üstlenilecektir. Kantar ücreti ve muadil ücretler, satıcı tarafından üstlenilir. Alıcı, malın rihtımda mutat olan bir yöntem dışında tartılmasını isterse, bu sebeple oluşan fazla masraflar kendisine aittir.

Madde 82

Taşıma Hasarları

(1) Taşıma esnasında hasar gören ve bunun sonucunda % 5'den daha fazla değerinden kaybeden malı alıcı ifa olarak kabul etmek zorunda değildir, meğerki sözleşmeye aykırı nitelik nizami bir muayene sonucunda fark edilemeyecek olsun. Bir parti malın taşıma esnasında kısmen hasar görmesi ve satıcının belgelerin sunulması aşamasında alıcıyı hasar hakkında ikaz etmesi halinde, alıcı hasar görmeyen kısmı ifa olarak kabul etmek zorundadır. Ancak satıcının hasarı ikaz etmemesi halinde, alıcı tüm parti malı ret edebilir ve malı ifa olarak kabul edebilmesi için hasar görmemiş kısmın satıcı tarafından tasnif edilerek kendisine sunulmasını talep edebilir. Alıcı kendi seçimine göre malı ifa olarak da kabul edebilir ve değer kaybının ücretlendirilmesini talep edebilir.

(2) Malın taşıma esnasında meydana gelen hasar sonucunda % 5'den daha fazla değerinden kaybetmemiş olması halinde, alıcı değer kaybının ücretlendirilmesini talep edebilir.

(3) Her iki durumda alıcı, kendi seçimine göre hasar gören malı satış bedelinin tamamının ödenmesi karşılığında ifa olarak kabul edebilir ve bununla birlikte satıcının taşıma sigortacısına karşı olan talep haklarını temlik etmesini ve kendisine sigorta poliçesini vermesini talep edebilir.

Madde 83

Sözleşmeye Aykırı Mal. Alıcının Yükümlülükleri

(1) Alıcı malı nizami ticari işleşte mümkün olması halinde rıhtımda muayene etmekle yükümlüdür. Malın sözleşmeye aykırı bir niteliğinin olması halinde, alıcı satıcıya belgelerin sunulmasından sonra üç iş günü zarfında malın sözleşmeye aykırı olduğunu ihbar edecektir. Daha uzun bir süre “vesika karşılığı ödeme” suretiyle satış söz konusu olsa dahi geçerli değildir. Baharatlarda ihbar süresi yedi iş günüdür.

(2) Malın konteynır içinde sunulmuş olması ve gönderilenin aynı konteynır içinde bulunan mal ile birlikte teslim alma süresi zarfında başka bir yere göndermesi halinde alıcı, konteynırın son gönderilen tarafından malın boşaltılması için öngörülen yere ulaşmasından sonra derhal malı muayene etmekle yükümlüdür; Gönderilenin konteynır içinde bulunan mal ile birlikte teslim alma süresi zarfında başka bir yere göndermemesi halinde alıcı, malın alma süresi dolduktan sonra nizami ticari işleşte rıhtıma veya rıhtımdaki bir depoya boşaltılabileceğinin kabul edildiği andan sonra derhal malı muayene etmekle yükümlüdür.

(3) Alıcının zamanında ihbarda bulunmaması halinde, mal kabul edilmiş sayılacaktır, meğerki sözleşmeye aykırı nitelik nizami bir muayene sonucunda fark edilemeyecek olsun.

(4) Alıcı, mücbir sebep veya satıcının sorumluluğunda olan bir engel sebebiyle malı muayene edemez veya ihbarda bulunamaz ise, bunu derhal satıcıya ihbar etmek zorundadır. Bu durumda fıkra 1’de yer alan süre, satıcının engelin kalktığına dair ihbarda bulunması ile işlemeye başlayacaktır.

Madde 84

Ağırlıktaki Eksiklik ve Miktardaki Diğer Eksiklikler

(1) Alıcı tarafından verilen teslim belgesi, sonradan aksi iddia edilemeyecek şekilde kati olarak burada yazan miktarın teslim edilmiş olduğunu ispat eder. İşbu hüküm sadece baharatlar için geçerli değildir.

(2) Alıcı ağırlıktaki eksikliği, sadece resmi ve yeminli bir kantar memuru veya benzer bir yetkili şahıs tarafından düzenlenmiş olan bir ağırlık listesinin sunulması ile ispat eder. İşbu kural, malın bir konteynir içinde sunulmuş olması ve rıhtımda konteynirden boşaltılmamış olması halinde uygulanmayacaktır.

Madde 85

“Gümrüklenmiş”

(1) Malın “gümrüklenmiş” ya da benzer bir şart ile satılmış olması ve gümrükleme beyan tarihinden itibaren altı hafta zarfında alıcı veya sonraki alıcının gümrükleme beyanında belirtilen firmadan gümrüklemenin yapılmasını talep etmesi halinde, satıcı tüm ithalat vergilerini karşılayacaktır. Bu süreye riayet edilmemesi halinde, satıcı sadece mal altı haftalık sürenin son gününde gümrüklenmiş olsaydı karşılaması gereken ithalat vergisini karşılayacaktır. Madde 11 fıkra 2, orada fıkra 1 altında belirlenen sürenin cümle 2’de düzenlenen altı haftalık süreden daha önce sona ermemesi esasında uygulanacaktır.

(2) Sözleşmenin kurulduğu anda gerekliliği bilinen ithalat izninin fıkra 1’de yer alan altı haftalık süre boyunca mevcut bulunmasından satıcı sorumludur. Satıcı ayrıca, gümrükleme için doğan masrafları üstlenmekle yükümlüdür. Satıcı tarafından satılan miktarın hepsinin gümrüklenmemesi halinde, satıcı sadece üçüncü gümrük işlemine kadar olan masrafı üstlenecektir.

(3) Satıcının gümrükleme beyanını zilyetliğinde bulundurarak meşruluğunu kanıtlayan sonraki alıcı, fıkra 1 ve 2’de yer alan edimlerin yerine getirilmesini doğrudan satıcıdan talep etmek hakkını elde eder. Sözleşme tarafları sonraki alıcının hakkını onun onayı olmadan kaldıramaz veya değiştiremez.

Madde 86

Yükleme Şartını Haiz Rıhtımda Teslim Satışlar

Yükleme şartını haiz rıhtımda teslim bir satışın söz konusu olması halinde, madde 44 ve 45 hükümleri ilaveten uygulama alanı bulur. Satıcı, gemiyle gönderim bildirimini gönderilmesinden sonra malın yok olması halinde teslim yükümlülüğünden kurtulacaktır; Satıcı bu durumda satış bedelinin ödenmesini talep edemez, ancak alıcı kendi seçimine göre satış bedelinin tamamının ödenmesi karşılığında satıcının taşıma sigortacısına karşı olan talep haklarını kendisine temlik etmesini ve sigorta poliçesini vermesini talep edebilir.

Madde 87

Teslim Süresi

(1) Teslim süresine ilişkin bir anlaşma, satışı şüphe duyulması halinde bir kesin vadeli satış haline getirmez. Teslim süresinin “uzatma yok” olarak kararlaştırılmış olması halinde, şüphe duyulması halinde bir kesin vadeli satışın olduğu kabul edilecektir.

(2) Teslim süresine ilişkin bir anlaşma, sadece teslim süresi zarfında rıhtıma ulaşan malların teslim edilebileceği anlamına gelmemektedir.

Madde 88

Rıhtımda/Depoda Teslim

Malın “Rıhtımda/Depoda Teslim” veya benzer bir şartla satılmış olması halinde, satıcı malı kendi seçimine göre ya rıhtımda ya da depoda alıcıya sunabilir. Satıcının rıhtımda teslimi seçmesi halinde, madde 75 ila 88 hükümleri uygulanacaktır.

V. DEPODA TESLİM SURETİYLE SATIŞLAR

Madde 89

Uygulanacak Hükümler

(1) Satıcının malı depoda teslim edeceğinin kararlaştırılmış olması halinde, madde 89 ila 94 hükümleri uygulanacaktır. Rihtımda teslim satışlar hakkındaki madde 75 ila 85 hükümleri tamamlayıcı olarak ve anlam itibarıyla uygulanacaktır.

(2) Aynı hükümler aynı şekilde, malın "rihtımda/depoda teslim" veya benzer bir şartla satılmış olması ve satıcının malı alıcıya depoda sunmuş olması halinde de uygulanacaktır.

Madde 90

İfa Yeri. Hasarın Geçmesi

Satıcının teslim yükümlülüğü için ifa yeri deponun bulunduğu yerdir. Malın teslim alınmasıyla, ancak en geç teslim süresinin sona ermesiyle hasar alıcıya geçer. Alıcı, malın yere indirilmesi riskini taşır.

Madde 91

(kaldırılmıştır)

Madde 92

Malın ve Belgelerin Alıcıya Sunulması

Satıcı, depocuya ait bir ardiye senedini veya bir gayrikabili rücu sevk evrakını teslim etmek suretiyle malı alıcıya sunar. “Vesika karşılığı ödeme” ya da başka bir ön ödeme şartının kararlaştırılmamış olması halinde, cümle 1’de belirtilen belgelerin yerine sadece satıcı tarafından imzalanmış olan bir sevk evrakının teslim edilmesi yeterlidir. “Vesika karşılığı ödeme” şartının kararlaştırılmış olması veya malın serbest limanda bulunan bir depo tarafından alıcıya sunulacak olması halinde, fatura eklenmesi gerekmektedir.

Madde 93

Teslim Alma Süresi

(1) Alıcı, malı belgelerin sunulmasından sonra iki hafta zarfında (Teslim Alma Süresi) teslim alacaktır. Teslim alma, madde 17 ve 18 kapsamında ana edim yükümlülüğündedir.

(2) Teslim alma süresi zarfında mal, masrafı satıcıya ait olmak üzere depolanır.

Madde 94

Yere İndirme Masrafları

Alıcı, yere indirme masraflarını karşılar.

İş Şartlarının birçok yerinde - madde 6 (1), madde 17 (2), madde 19 (3) ve (3a) ve madde 21 - Alman Medeni Kanunu'nun veya Alman Ticaret Kanunu'nun belirli hükümlerine atıf yapılmıştır. İş Şartları metninin daha iyi anlaşılabilmesi için işbu hükümler aşağıda eklenmiştir:

Alman Medeni Kanunu Madde 275 Teslim Yükümlülüğünden Kurtulma

(2) Borç ilişkisinin içeriği ve dürüstlük kuralı dikkate alındığında, borçlunun edimini yerine getirmesinin, alacaklının edim menfaatine büyük bir orantısızlık teşkil eden masrafları gerektirmesi halinde borçlu, edimin ifasından kaçınabilir. Borçludan beklenilmesi gereken çabaların belirlenmesinde aynı zamanda borçlunun ifa engelinden sorumlu olup olmadığı da dikkate alınır.

(3) Borçlu, borcunu şahsen yerine getirmek zorundadır, ancak gerçekleşen bir ifa engeli sonrasında alacaklının edim menfaati ile karşılaştırıldığında borçludan şahsi edimini ifa etmesi beklenemiyorsa, edimin ifasından kaçınabilir.

Alman Medeni Kanunu Madde 346 Fıkra 3 Bent 3

Kanuni olarak bir sözleşmeden dönme hakkının mevcut olması halinde, tazminat sorumlusu kendi işlerinde gösterdiği özeni göstermiş olması şartıyla malın zayi olmasından veya değerinin azalmasından sorumlu olmayacaktır.

Alman Medeni Kanunu Madde 439 Tamamlayıcı İfa

(1) Alıcı, tamamlayıcı ifa olarak kendi seçimine göre ayıbın kaldırılmasını veya ayıpsız bir malın teslim edilmesini talep edebilir.

(2) Satıcı, tamamlayıcı ifa için gerekli olan masrafları, özellikle taşıma, yol, işçilik ve malzeme giderlerini üstlenecektir.

(3) Satıcı, madde 275 fıkra 2 ve 3 hükümlerine hâlel gelmeksizin, alıcı tarafından seçilen tamamlayıcı ifa türünün orantısızlık teşkil eden masraflar gerektirmesi halinde bu ifa türünü yerine getirmekten imtina edebilir. Burada özellikle ayıpsız durumundaki bir malın değeri, ayıbın önemi ve alıcı için önemli olumsuzluklar yaratılmadan tamamlayıcı ifanın diğer bir türüne başvurulup başvurulamayacağı sorusu dikkate alınmalıdır. Bu durumda alıcının talep hakkı, tamamlayıcı ifanın diğer türü ile sınırlıdır; Satıcının cümle 1'de yer alan şartlar altında bu tamamlayıcı ifadan da imtina etme hakkı saklıdır.

(4) Satıcının, tamamlayıcı ifa amacıyla ayıpsız bir malı teslim etmesi halinde, satıcı madde 346 ila 348 uyarınca ayıplı malın alıcı tarafından geri verilmesini talep edebilir.

Alman Ticaret Kanunu Madde 95

(1) Bir tarafın, komisyoncunun diğer tarafın ismini saklı tuttuğu bir bordroyu kabul etmesi halinde, kabul eden taraf kendisine daha sonra açıklanacak olan tarafla kurulan iş ile bağlıdır, meğerki tarafa karşı yapılan itirazlar haklı olsun.

(2) Diğer tarafın ismi, örf ve adetlere göre olan süre zarfında, örf ve adet olmaması halinde hal ve şartlara göre makul bir süre zarfında açıklanacaktır.

(3) İsmi açıklanmaması ya da açıklanan şahsa veya şirkete karşı haklı itirazlarda bulunulması halinde, taraf komisyoncudan işin ifa edilmesini talep etmeye yetkilidir. Tarafın komisyoncunun talebi üzerine ifayı talep edip etmediğini derhal bildirmemesi halinde talep hakkı düşer.

Alman Ticaret Kanunu Madde 376

(1) Taraflardan birinin kesin bir zamanda veya kesin bir süre zarfında edimini ifa etmesinin şart olması halinde, diğer taraf edimin belirlenen zamanda ya da belirlenen süre zarfında ifa edilmemesi üzerine sözleşmeden dönebilir veya borçlunun mütemerrit olması durumunda ifa yerine edimin ifa edilmemesinden dolayı tazminat talep edebilir. İfayı talep hakkı, sadece zamanın veya sürenin geçmesinden hemen sonra karşı tarafa ifa istendiğinin ihbar edilmesi halinde vardır.

Alman Ticaret Kanunu Madde 377

(1) Satışın her iki taraf için de bir ticari iş olması halinde, alıcı satıcı tarafından teslim edilmesinden sonra nizami ticari işleyişte mümkün olması halinde derhal malı muayene etmekle yükümlüdür. Bir ayıbın olması durumunda ise, alıcı satıcıya derhal ihbar etmekle yükümlüdür.

(2) Alıcının bu ihbarı yapmayı ihmal etmesi halinde, mal kabul edilmiş sayılacaktır, meğerki ayıp muayene sonucunda fark edilemeyecek olsun.

(3) Daha sonradan böyle bir ayıbın ortaya çıkması halinde, ihbarın ayıbın tespit edilmesinden sonra derhal yapılması gerekmektedir. Aksi takdirde, mal bu ayıba rağmen de kabul edilmiş sayılacaktır.

(4) Alıcının haklarını koruyabilmesi için, zamanında ihbarı göndermiş olması yeterlidir.

(5) Satıcı, ayıbı kötü niyetli olarak saklamış olması durumunda, işbu maddede yer alan hükümlerden yararlanamaz.

Tahkim Yönetmeliği

İçindekiler

Birinci Bölüm - **Organizasyon**

Madde 1	Tahkim Kurumları.....	70
Madde 2	Tahkim Kurumlarının Merkezi.....	70
Madde 3	Yazı İşleri Kalemi.....	71
Madde 4	Tahkim Mahkemesinin Oluşumu.....	72
Madde 5	Üst Tahkim Mahkemesinin Oluşumu.....	73
Madde 6	Oylama.....	73
Madde 7	Hukuk Müşavirinin Katılımı.....	74
Madde 8	Yönetim Kurulunun Katılımı.....	75
Madde 9	Dernek Başkanının Katılımı.....	75
Madde 10	Hamburg Ticaret Odasının Katılımı.....	76
Madde 11	Yetkili Devlet Mahkemesi.....	76
Madde 12	Tahkim Dili.....	76

İkinci Bölüm - **Yargılama**

I. Tahkim Mahkemesi Huzurunda Yargılama		
Madde 13	Tahkim Mahkemesinin Oluşturulması.....	77
Madde 14	Birlikte Karar Verilmesi.....	78
Madde 15	Karşı Dava.....	79
Madde 16	Bir Hakemin Ret Edilmesi.....	79
Madde 17	Hakemlik Görevinin Sona Ermesi.....	80
Madde 17a	İhtiyati Tedbir.....	80
Madde 18	Dava Dilekçesi ve Diğer Dilekçeler.....	81
Madde 19	Diğer Yazılı Hazırlıklar.....	82
Madde 20	Davanın Geri Alınması	82
Madde 21	Sözlü Duruşma.....	83
Madde 22	Delillerin Toplanması.....	83
Madde 22a	Sulh.....	83
Madde 23	Tahkim Kararının Şekli ve İçeriği.....	84
Madde 24	Tahkim Kararının Gönderilmesi.....	84
Madde 25	Tahkim Kararının Düzeltilmesi, Tavzih Edilmesi ve Tamamlanması.....	85
Madde 26	Tahkim Kararının Kaldırılması.....	85
Madde 27	Tahkim Mahkemesi Tarafından Kararın Ret Edilmesi.....	85

II. Üst Tahkim Mahkemesinde Yargılama		
Madde 28	Temyizin Caiz Olduğu Haller.....	86
Madde 29	Temyizin Şekli ve Süresi.....	87
Madde 30	Masraf Avansı ve Teminat Gösterilmesi.....	88
Madde 31	Temyize Katılma.....	88
Madde 32	Temyizin Karşı Tarafınca Üst Tahkim Mahkemesi Hakeminin Belirlenmesi.....	89
Madde 33	Birinci Derece Yargılama Kurallarının Kıyasen Uygulanması.....	89

Üçüncü Bölüm - **Masraflar**

Madde 34	Tahkim Mahkemesi Masraflarının Hesaplanması.....	90
Madde 35	Masraf Yükünün Dağılımı.....	92
Madde 36	Ödenen Masrafların Dağılımı.....	92

Dördüncü Bölüm - **Sorumluluk**

Madde 37	Derneğin, Organlarının ve Elemanlarının Sorumluluğu.....	93
Madde 38	Hakemlerin Sorumluluğu.....	93

Birinci Bölüm

Organizasyon

Madde 1

Tahkim Kurumları

(1) İşbu tahkim yönetmeliğinde tahkim mahkemesi olarak nitelendirilen kurum, Waren-Verein der Hamburger Börse e.V. (WVB) İş Şartları madde 30 uyarınca görevli olan ya da başka bir şekilde görevli olacağı kararlaştırılan tahkim mahkemesidir.

(2) İşbu tahkim yönetmeliğinde düzenlenen üst tahkim mahkemesi, tahkim mahkemesinin kararlarının temyiz edilmesi halinde duruşmaların yapılması ve kararların verilmesi için görevlidir.

Madde 2

Tahkim Kurumlarının Merkezi

Tahkim mahkemesi ve üst tahkim mahkemesinin merkezi Hamburg'tadır.

Madde 3
Yazı İşleri Kalemî

(1) Waren-Verein der Hamburger Börse e.V.'nin yazı işleri kalemî, aynı zamanda tahkim mahkemesinin ve üst tahkim mahkemesinin yazı işleri kalemîdir.

(2) Yazı işleri kalemî, sözlü duruşmalar dışında aşağıdaki hususlarda aracılık eder:

- bir yandan tahkim mahkemesi  yeleri, diğer yandan taraflar arasındaki tüm iletişim trafiği; özellikle yazı işleri kalemî, tahkim mahkemesinin üyelerinin her birine dava dilekçesinin ve diğer tüm verilen dilekçelerin birer suretini gönderir.

- bir yandan taraflar, diğer yandan devlet mahkemeleri (madde 11) hariç tahkim yargılamasına katılan diğer kurumlar (madde 7-10) arasındaki tüm iletişim trafiği,

- taraflar arasındaki yazışmalar.

Yazı işleri kalemî, aynı zamanda kendisine işbu tahkim yönetmeliği ile verilen diğer alanlarda da görev yapar.

Madde 4

Tahkim Mahkemesinin Oluşumu

(1) Tahkim mahkemesi, başkan ve iki hakemden oluşur. Kararın maliyet bakımından sınırlandırılmış olması ve iki hakemin karar hakkında mutabakata varmış olmaları halinde başkanın görevlendirilmesinden imtina edilebilir. Aşağıda hakemlerden bahseden hükümlerde, şüphe duyulması halinde, bunların taraflarca veya taraflar için tayin edilen hakemler ve başkan olduğu kabul edilir. Kişi toplulukları veya tüzel kişilikler hakem olamazlar.

(2) Her bir taraf, bir hakem tayin edebilir. Bir tarafın hakem tayin etmemesi halinde (madde 13, 17) kendisi için madde 9 ve 10 hükümleri uyarınca bir hakem tayin edilecektir.

Bir tarafça veya bir taraf için hakem olarak, sadece faaliyet konusu mal ticareti olan veya mal sözleşmelerine aracılık edilmesi ya da mal sözleşmelerinin kurulması olan ve bir Alman ticaret siciline veya kooperatif siciline kayıtlı olan şirketlerin sahipleri, yönetim kurulu üyeleri, müdürleri, şahsen sorumlu ortakları, ticari vekilleri veya yönetici çalışanları tayin edilebilir. Tarafların hukuki uyumsuzluğunun esası hakkında Alman hukuku dışında başka bir hukukun uygulanmasını düzenlemiş olmaları halinde, şirketin Alman siciline kayıtlı olması aranmaz.

En az bir hakemin Alman ticaret siciline veya kooperatif siciline kayıtlı olmayan bir firmaya ait olması halinde, başkan Almanya'da hâkimlik yapmak ehliyetine sahip olmak zorundadır. Bu kural, tarafların hukuki uyumsuzluğunun esası hakkında Alman hukuku dışında başka bir hukukun uygulanmasını düzenlemiş olmaları halinde uygulanmayacaktır.

Bir tarafın Hamburg dışında ikamet eden bir hakem tayin etmesi halinde, yazı işleri kalemi bu tarafın bu sebeple doğacak fazla masrafları avans olarak yatırması için süre tayin edilecektir. İşbu tarafın süresinde avansı yatırmaması halinde, yatırmayan taraf için madde 9 ve 10 hükümleri uyarınca bir hakem tayin edilecektir.

(3) Fıkra 2 uyarınca atanan hakemler, başkanı seçeceklerdir. Hakemlerin başkanın seçiminde anlaşamamaları halinde, başkan madde 9 ve 10 hükümleri uyarınca tayin edilecektir.

Bir hakemin görevden ayrılması halinde, kendisinin katılımıyla seçilmiş olan başkan görevde kalmaya devam edecektir.

(4) Aşağıdaki kişiler hakemlik görevinden memnudur:

1. Aynı konuda bilirkişi olarak görev almış olan veya halen görevli olan kişi,
2. Dava konusu işte veya bununla ilgili bir zararın giderilmesi işleminde aracılık etmiş olan kişi veya bu işlerden birinde aracılık eden bir firma için çalışan ya da en azından söz konusu işe aracılık edildiğinden beri bir süre çalışmış olan kişi,
3. Taraflardan biriyle ya da taraflardan birinin kanuni temsilcisiyle halen veya eskiden evli olan kişi,
4. Taraflardan biriyle ya da taraflardan birinin kanuni temsilcisiyle Alman Medeni Usul Kanunu madde 41 hükmünce akrabalık, sıhrî hısımlık veya evlatlık yoluyla bağlı olan kişi.

(5) Üye şirketler ve üye olmayanlar arasındaki yargılamalarda tahkim mahkemesi, sadece üye şirket mensuplarından oluşamaz; Bu husus en geç başkanın seçiminde veya atanması anında dikkate alınacaktır.

Madde 5

Üst Tahkim Mahkemesinin Oluşumu

(1) Üst tahkim mahkemesi, bir başkan ve iki üst tahkim mahkemesi hakeminden oluşur. Üst tahkim mahkemesinin başkanı ve hakemi olarak, aynı konuda tahkim mahkemesinde görev almış olan hiç kimse görev alamaz.

(2) Bunun dışında madde 4 hükümleri kıyasen uygulanır.

Madde 6

Oylama

Tahkim mahkemesi ve üst tahkim mahkemesi oyların çoğunluğu ile karar alır.

Madde 7
Hukuk Müşavirinin Katılımı

(1) Tahkim mahkemesine, derneğin bir hukuk müşaviri katılacaktır:

1. Tahkim mahkemesi içerisinde, huzurunda veya tahkim mahkemesinin bir üyesi huzurunda yapılan tüm duruşmalara danışman olarak katılacaktır. Talebi halinde kendisine söz verilecektir. Tahkim mahkemesi huzurunda yapılan duruşmalarda, hukuk müşavirinin talebi üzerine hakemler gizli görüşmeye geçeceklerdir.

2. Hukuk müşaviri, kendisinin münferit sorumluluğunda olmak üzere tahkim mahkemesi veya tahkim mahkemesinin bir üyesi huzurunda yapılan duruşmaların esaslı içeriği hakkında kendisi tarafından imzalanacak bir zabıtı tanzim eder. Zabıt, duruşmalar esnasında düzenlenmek zorunda değildir.

3. Hukuk müşaviri, tahkim mahkemesi veya tahkim mahkemesinin bir üyesi huzurunda yapılan duruşmalar dışında da yargılamanın hızlanması ve toparlanması için kendi fikrinde uygun olan direktifleri taraflara verebilecektir; Hukuk müşaviri, aynı zamanda kendi fikrinde yargılamayı destekleyici diğer talimatları da verebilir. Hukuk müşavirinin işbu hazırlık çalışmaları ile tahkim mahkemesi bağlı değildir.

(2) Üst tahkim mahkemesi yargılamasında fıkra 1 kıyasen uygulanır. Burada aynı konuda tahkim mahkemesinde görev almış olan hukuk müşaviri, görev alamayacaktır.

(3) Görev dağılımına göre yetkili olan hukuk müşavirinin görev yapamaması halinde, derneğin başkanı onun için bir temsilci atayabilecektir; Bu temsilci hâkimlik ehliyetine sahip olmak zorundadır.

Madde 8

Yönetim Kurulunun Katılımı

(1) Tahkim mahkemesinin veya üst tahkim mahkemesinin bir üyesinin ret edilmesi halinde (madde 16), ret dilekçesi hakkında karar verilmesi için ilk olarak Waren-Verein der Hamburger Börse e.V.'nin yönetim kurulu görev alacaktır. Prosedürün devamı madde 16'da düzenlenmiştir.

(2) Yönetim Kurulu, katılanların isimlerini silmek suretiyle tahkim mahkemesi kararlarını yayınlatabilir.

(3) Yönetim kurulu, taraflardan birinin başvurusu üzerine, tanınmış olan bir yükümlülüğü ya da tahkim kararı ile tespit edilmiş olan bir yükümlülüğü yerine getirmemiş olan bir şirketin ismini Waren-Verein der Hamburger Börse e.V.'nin üyelerine ve Avrupa ve uluslararası branş birliklerine bildirecektir.

Madde 9

Dernek Başkanının Katılımı

(1) Waren-Verein der Hamburger Börse e.V.'nin başkanı, bu yetkiler madde 10 uyarınca Hamburg Ticaret Odası'na verilmediği sürece,

1. tayin etmeyen taraf için tahkim mahkemesi hakemi ve üst tahkim mahkemesi hakemini (madde 4 fıkra 2, madde 5 fıkra 2, madde 17 fıkra 2, madde 32)

2. diğer tahkim mahkemesi hakemlerinin veya üst tahkim mahkemesi hakemlerinin mutabakata varamamaları halinde tahkim başkanını (madde 4 fıkra 3, madde 5)

tayin eder.

(2) Dernek başkanının tahkim mahkemesi tarafından verilen bir kararı isabetli bulmaması halinde, dernek başkanı tahkim kararı verilmesine ilişkin başvuruyu ret edebilir; Bunun için sebep gösterilmek zorunda değildir. Böylece tahkim sözleşmesi sona erer.

(3) Dernek başkanı, görev alamayan bir hukuk müşavirine temsilci tayin eder (madde 7, fıkra 3).

(4) Dernek başkanı, aynı zamanda kendisine işbu tahkim yönetmeliği ile verilen diğer alanlarda da görev yapar.

(5) Dernek başkanının yerine yönetim kurulunun başka bir üyesi de geçebilir. Dernek başkanı ve yönetim kurulunun diğer üyeleri, yönetim kurulunca düzenlenecek olan bir iç tüzük uyarınca yazı işleri kalemi tarafından görevlendirilecektir.

Madde 10

Hamburg Ticaret Odasının Katılımı

Üye şirketler ve üye olmayanlar arasındaki yargılamalarda, Hamburg Ticaret Odası aşağıdaki yetkileri haizdir:

1. Hamburg Ticaret Odası, madde 4 fıkra 2, madde 5 fıkra 2, madde 17 fıkra 2, madde 32'de yer alan durumlarda tahkim mahkemesi hakemini ve üst tahkim mahkemesi hakemini dernek üyesi olmayan ve hakem tayininde bulunmayan taraf için tayin eder.

2. Hamburg Ticaret Odası, diğer tahkim mahkemesi hakemlerinin veya üst tahkim mahkemesi hakemlerinin mutabakata varamamaları halinde tahkim başkanını tayin eder (madde 4 fıkra 3, madde 5).

Madde 11

Yetkili Devlet Mahkemesi

(1) Hamburg Hansa Birliği Yüksek Eyalet Mahkemesi, Alman Usul Kanunu madde 1062, fıkra 1 uyarınca yapılacak olan başvurular hakkında karar vermeye yetkilidir.

(2) Delil tespiti ve hâkimce yapılan diğer işlemlerde (Alman Usul Kanunu madde 1050), hâkimce yapılacak olan işlemin yapılacağı bölgeye ait sulh mahkemesi yetkilidir.

Madde 12

Tahkim Dili

Tahkim mahkemesi kendi takdir yetkisiyle, tahkim mahkemesi ile ve tahkim mahkemesi huzurunda kullanılacak olan dili belirleyecektir. Kural olarak Almanca dili kullanılacaktır. Tahkim mahkemesi, münferit duruşma işlemleri için, özellikle Almanca dilini bilmeyen tanıkların dinlenmesi ve dava dilekçesi, diğer dilekçeler ve her türlü yabancı dilde düzenlenmiş olan dokümanın sunulması için yabancı bir dilin kullanılması talimatını verebilir veya buna izin verebilir.

İkinci Bölüm

Yargılama

I. Tahkim Mahkemesi Huzurunda Yargılama

Madde 13

Tahkim Mahkemesinin Oluşturulması

(1) Her bir taraf, bir hakem tayin eder. Davacı, bir hakem tayin eder ve davalıyı belirli bir süre zarfında hakem tayin etmesi için davet eder. İşbu süre en az yedi iş günü olmalıdır. Davacının daha kısa bir süre tayin etmesi halinde, asgari süre tayin edilmiş kabul edilecektir. Davalının bu maddeye göre geçerli olan süre zarfında hakem tayin etmemesi halinde, davacının yazı işleri kalemine sunacağı yazılı bir başvuru ile davalı için madde 9 ve 10 hükümleri uyarınca bir hakem tayin edilecektir.

(2) Madde 4 fıkra 2'de belirlenen gereklilikleri haiz olmayan veya madde 4 fıkra 4 uyarınca hakemlik yapmaktan memnu olan kişiler, tayin edilmemiş sayılacaktır.

Madde 14

Birlikte Karar Verilmesi

(1) Bir tarafın, kendisinin yargılamayı kaybetmesi halinde üçüncü bir şahsa karşı talep hakkına sahip olduğunu ileri sürmesi ve Waren-Verein der Hamburger Börse e.V. tahkim mahkemesinin talepte bulunan taraf ile üçüncü şahıs arasındaki ilişki için de yetkili olması halinde, tahkim mahkemesi ilgili tarafın talep etmesi üzerine aynı zamanda üçüncü şahsa karşı ileri sürülen şartlı talep hakkında da karar verecektir.

(2) Bu durumda tahkim mahkemesi, talepte bulunan tarafın hakem tayin hakkını üçüncü şahsa bırakması suretiyle oluşacaktır. Madde 13, üçüncü şahıs için de kıyasen geçerlidir. Üçüncü şahsın ayrıca madde 16 ve 17'de yer alan hakları vardır.

(3) Yargılamaya çekilen üçüncü şahıs da, fıkra 1 uyarınca aynı talep hakkına sahiptir. Bu husus diğer katılanlar için de kıyasen geçerlidir.

(4) Davacı her şeyden önce, üçüncü şahsı belirli bir süre zarfında hakemini kendisine bildirmeye davet etmesi halinde birlikte karar verilmesi hakkına sahip olacaktır. İşbu süre en az yedi iş günü olmalıdır. Davacının daha kısa bir süre tayin etmesi halinde, asgari süre tayin edilmiş kabul edilecektir. Üçüncü şahsın davetin tebliğinden itibaren üç iş günü zarfında, başka bir katılanı da yargılamaya çekmek istediğini bildirmesi halinde, tayin edilen süre 14 güne uzayacaktır. Diğer katılanların da yargılamaya çekilmesi ile son olarak hakemi tayin edecek olan katılan için asgari yedi günlük bir sürenin kalmaması halinde, bir katılanın talebi üzerine yazı işleri kalemi 14 günlük süreyi makul bir süreye uzatabilir. Davacı, üçüncü şahıs tarafından tayin edilen hakemi, madde 13 uyarınca davalıya bildirecektir.

(5) Davalı, madde 13 uyarınca kendisine ulaşan davacı beyanlarını tebliğ aldıktan sonra en geç üç iş günü zarfında üçüncü şahsa ileterek, üçüncü şahsı belirli bir süre zarfında hakemini kendisine bildirmeye davet etmesi ve gerektiğinde üçüncü şahsın tarafından süresinde kendisine bildirilen hakemi madde 13 uyarınca kendi açısından davacıya bildirmesi halinde, birlikte karar verilmesi hakkına sahip olacaktır. Davalının davetin tebliğinden itibaren üç iş günü zarfında, üçüncü bir şahsı yargılamaya çekmek istediğini davacıya bildirmesi halinde, madde 13 uyarınca davalıya tanınan süre 14 güne uzayacaktır.

Diğer katılanların da yargılamaya çekilmesi ile son olarak hakemi tayin edecek olan katılan için asgari yedi günlük bir sürenin kalmaması halinde, bir katılanın talebi üzerine yazı işleri kalemi 14 günlük süreyi makul bir süreye uzatabilir.

Madde 15 **Karşı Dava**

Madde 13 uyarınca oluşan tahkim mahkemesi, karşı dava ile ileri sürülen ya da ret edilen talep hakları için Waren-Verein der Hamburger Börse e.V. tahkim mahkemesinin yetkili olarak kararlaştırılmış olması halinde, aynı üyelerle karşı dava hakkında da karar vermekle yetkilidir. Karşı dava, esas dava ile bağlantılı olduğu takdirde caizdir.

Madde 16 **Bir Hakemin Ret Edilmesi**

(1) Bir hakem, tarafsızlığında veya bağımsızlığında haklı şüpheler duyulmasına sebebiyet veren durumların olması halinde, ret edilebilecektir. Ret dilekçesi vermek, her durumda her iki tarafın da hakkıdır.

(2) Ret dilekçesi, tarafın fıkra 1 uyarınca mevcut durumu öğrenmesinden sonra derhal yazı işleri kalemine verilecektir. Aksi takdirde, taraflar ret haklarını kaybederler.

(3) Yazı işleri kalemi, diğer yargılama evrakını da ekleyerek dilekçeyi yönetim kuruluna iletir. Yönetim kurulu, madde 8 uyarınca katılanları dinledikten sonra karar verir. Bu prosedürün tamamlanmasından sonra Alman Usul Kanunu madde 1037 ve 1062'de belirtilen yargı yolu saklıdır. Yargı kararı verilmesi yönündeki dilekçe, yönetim kurulu kararının bildirilmesinden itibaren iki ay zarfında verilecektir.

Madde 17

Hakemlik Görevinin Sona Ermesi

(1) Hakemin hukuken veya fiilen görevini yerine getirecek durumda olmaması veya diğer sebeplerden ötürü görevini makul bir süre zarfında yerine getirememesi sebebiyle hakemin görevinden çekilmesi veya tarafların hakemin görevinin sona ermesini kararlaştırmaları halinde hakemin görevi sona erer. Hakemin görevinden çekilmemesi veya tarafların hakemin görevinin sona ermesi hususunda mutabakat sağlayamamaları halinde, her bir taraf mahkemeden hakemin görevinin sona erdirilmesi hususunda karar verilmesini talep edebilir.

(2) Hakemin görevinin, fıkra 1 ya da madde 16 uyarınca veya diğer bir sebepten ötürü görevden çekilmesi sebebiyle veya tarafların görevinin sona ermesi hususunda mutabakat sağlamaları sebebiyle sona ermesi halinde, bir yedek hakem atanacaktır. Atama, görevi sona eren hakemin atanmasına uygulanacak kurallara göre gerçekleşecektir.

Madde 17a

İhtiyati Tedbir

(1) Başkan, bir tarafın talebi üzerine dava konusu ile bağlantılı olarak gerekli göreceği geçici veya koruyucu tedbir kararı verebilir. Başkan, bu tür bir tedbir ile bağlantılı olarak her bir taraftan makul bir teminat talep edebilir.

(2) Tahkim anlaşması, tarafların tahkim yargılamasının başlamasından önce veya sonra tahkim yargılamasındaki dava konusu ile bağlantılı geçici ya da koruyucu tedbirleri devlet mahkemelerinden talep edebilmelerini ortadan kaldırmaz.

Madde 18

Dava Dilekçesi ve Diğer Dilekçeler

(1) Davacı, tahkim kararı verilmesine ilişkin talebini dava dilekçesini yazı işleri kalemine sunmak suretiyle yapar. Dava dilekçesi aşağıdaki hususları ihtiva etmek zorundadır:

1. Tarafların ve taraflarca veya taraflar için tayin edilen hakemlerin isimlerini.
2. Dava konusunun izah edilmesi ve belirli bir talepte bulunulması.
3. Tahkim anlaşmasına ilişkin bir emare.

Dava dilekçesi, tahkim mahkemesinin yetkili olduğuna dair bir gerekçe içermelidir. Dava dilekçesinde ayrıca dava talebinden veya izah edilen içerikten kolayca anlaşıldığı takdirde dava konusunun değeri belirtilmelidir.

(2) Bir tarafın dava dilekçesi ve diğer yazılı talep ve beyanları, dağıtımı için gerekli olan sayıda nüshasının eklenmesi suretiyle yazı işleri kalemine sunulacaktır. İşbu dilekçelerin her bir nüshasına, tarafın elinde bulunan ve dilekçelerde atıf yapılan dokümanlar asıl veya suret olarak eklenmek zorundadır. Dilekçelerden ve eklenecek olan dokümanlardan en az beş nüsha sunulacaktır.

(3) Yazı işleri kalemi, dava dilekçesinden ve sunulan diğer dilekçelerden karşı taraf ve eğer varsa madde 14 uyarınca yargılamanın içine çekilen üçüncü şahısların her birine bir suret gönderir.

Madde 19

Diğer Yazılı Hazırlıklar

Davalı taraf ve yargılamaya çekilmiş olan üçüncü şahıslar (madde 14), yazı işleri kalemi tarafından tayin edilen makul süre zarfında dava hakkında yazılı beyanlarını yapmak zorundadırlar.

Madde 20

Davanın Geri Alınması

Dava geri alınabilir, meğerki davalı ve yargılamaya katılan üçüncü şahıslar davanın geri alınmasına itiraz etmiş olsun ve tahkim mahkemesi davalının ve bu üçüncü şahısların davanın kesin olarak sonuçlanmasında haklı bir menfaatinin olduğunu kabul etsin.

Madde 21
Sözlü Duruşma

Tahkim mahkemesi kararını vermeden önce, taraflara bir kere sözlü duruşma imkânını verecektir.

Madde 22
Delillerin Toplanması

(1) Tahkim mahkemesi, kendisinin önemli gördüğü delilleri toplar. Delillerin toplanıp toplanmayacağına ve hangi durumlarda toplanacağına, tahkim mahkemesi serbest takdir hakkını kullanarak karar verir. Delil kurarları ile bağlı değildir.

(2) Tahkim mahkemesi, kendi isteği ile gelen tanıkları ve bilirkişileri dinleyebilir veya görevlendireceği bir hakem ya da deneğin bir hukuk danışmanı aracılığıyla dinlenmesini sağlayabilir. Tahkim mahkemesi aynı zamanda yazılı ifade ve bilgileri de dikkate alabilir.

Madde 22a
Sulh

(1) Tahkim mahkemesi, yargılamanın her safhasında davanın ya da münferit uyuşmazlık hususlarının anlaşma suretiyle sonuçlandırılmasını göz önünde bulundurmalıdır.

(2) Tahkim yargılaması esnasında tarafların dava hakkında sulh olmaları halinde, tahkim mahkemesi yargılamayı bu şekilde sona erdirir. Sulh yapılmasının kamu düzenini (ordre public) ihlal etmediği durumlarda tahkim mahkemesi, bir tarafın talebi üzerine kararlaştırılan metni kullanarak sulhu bir tahkim kararı formunda yazıya geçirir.

(3) Kararlaştırılan metni haiz tahkim kararı, madde 23 hükmüne göre verilir ve metin içerisinde bir tahkim kararının söz konusu olduğunu belirtmek zorundadır. Bu tür bir tahkim kararı, esasa ilişkin diğer bir tahkim kararı gibi aynı etkiye sahiptir.

Madde 23

Tahkim Kararının Şekli ve İçeriği

(1) Tahkim kararı, tüm hakemler tarafından imzalanacaktır. Eksik olan imzanın sebebinin belirtilmiş olması halinde, tahkim mahkemesi üyelerinin çoğunluğunun imzaları yeterlidir.

(2) Taraflarca aksinin kararlaştırılmamış olması veya kararlaştırılmış bir metni haiz tahkim kararının söz konusu olması halinde, tahkim kararı gerekçeli olmalıdır. Tahkim kararında, veriliş tarihi ve tahkim yargılamasının yeri belirtilecektir.

(3) Madde 28 uyarınca temyizın caiz olması halinde, tahkim mahkemesi tahkim kararında tebliğden itibaren başlayacak bir temyiz süresi belirler.

Madde 24

Tahkim Kararının Gönderilmesi

Tahkim kararı, yazı işleri kaleminin aracılığıyla taraflara gönderilir. Hakemler, yetkili hukuk müşavirine gönderinin yapılması için yazılı vekâletname verecektir.

Madde 25

Tahkim Kararının Düzeltmesi, Tavzih Edilmesi ve Tamamlanması

(1) Her bir taraf, tahkim mahkemesinden

1. Tahkim kararındaki hesap, yazım ve baskı hatalarının veya benzer hataların düzeltilmesini,

2. Tahkim kararının bir kısmının tavzih edilmesini,

3. Tahkim yargılamasında ileri sürülmüş olmasına rağmen tahkim kararında ele alınmamış olan talepler hakkında tamamlayıcı tahkim kararı verilmesini

talep edebilirler.

(2) Tahkim kararının tebliğ alınmasından itibaren bir ay içerisinde talebin yapılması gerekmektedir.

(3) Tahkim mahkemesi, talep olmadan kendiliğinden tahkim kararını düzeltebilir.

(4) Madde 23 ve 24, tahkim kararının düzeltilmesi, tavzih edilmesi ve tamamlanmasında uygulama alanı bulacaktır.

Madde 26

Tahkim Kararının Kaldırılması

Tahkim kararının kaldırılması, tahkim anlaşmasının dava konusu açısından tekrar canlanması sonucunu doğuracaktır (İş Şartları madde 30). Devlet mahkemesinin konuyu tahkim mahkemesine nakzen iade etmediği durumlarda, tahkim mahkemesi yeniden oluşturulacaktır (madde 13).

Madde 27

Tahkim Mahkemesi Tarafından Kararın Ret Edilmesi

Tahkim mahkemesi, tahkim kararının gönderilmesine kadar, bir sebep göstermeksizin bir karar verilmesini ret edebilir. Bu ret ile birlikte tahkim sözleşmesi sona erecektir.

II. Üst Tahkim Mahkemesinde Yargılama

Madde 28

Temyizin Caiz Olduğu Haller

(1) Birinci derece tahkim mahkemesi kararının, talep değerinin 50.000,- Euro'dan ya da Waren-Verein der Hamburger Börse e.V. İş Şartları madde 5 fıkra 2'ye dayanan komisyon taleplerinde 5.000,- Euro'dan daha fazla olması halinde, üst tahkim mahkemesinde temyiz edilmesi caizdir.

(2) Bundan başka, tüm tarafların tahkim kararının temyiz ile kaldırılması gerektiği yönünde birbirleri ile uyuşan beyanlarda bulunmuş olmaları halinde, temyiz caizdir. İşbu beyan sadece sözlü duruşmanın bitimine kadar verilebilir.

Madde 29

Temyizin Şekli ve Süresi

(1) Temyiz, yazılı, teleks, faks veya telgraf yoluyla, itiraz edilen tahkim kararında belirtilen süre zarfında üst tahkim mahkemesi yazı işleri kalemine yapılacaktır. Temyiz dilekçesi

1. Temyiz edilen tahkim kararının bilgileri
2. İşbu tahkim kararının temyiz edildiğine dair beyan
3. Temyiz eden tarafından madde 4 ve 5 uyarınca üst tahkim mahkemesi hakemlerinin tayin edilmesi

hususlarını içermek zorundadır.

(2) Üst tahkim mahkemesi, temyiz caiz olup olmadığını ve fıkra 1’de düzenlenen şekil ve sürede yapıp yapılmadığını re’sen inceler. Bu şartlardan birinin eksik olması halinde temyiz, caiz olmadığından ret edilecektir. Üst tahkim mahkemesinin henüz toplanarak oluşması halinde, üst tahkim mahkemesinin danışmanı olarak görevli hukuk müşaviri anılan şartlar altında üst tahkim mahkemesi yerine bu kararı verebilir. Bu karar, sözlü bir duruşma yapmadan verilebilecektir.

(3) Temyiz, madde 30 uyarınca tayin edilen sürenin sona ermesinden 2 hafta zarfında gerekçelendirilmek zorundadır.

Madde 30

Masraf Avansı ve Teminat Gösterilmesi

(1) Yazı işleri kalemi, temyiz edene

1. Üst tahkim mahkemesi için masraf avansını,

2. Birinci derece tahkim kararı ile bir ödemeye mahkûm edilmiş olması halinde, karşı taraf lehine hükmedilen tutarı

Waren-Verein der Hamburger Börse e.V.'ya depo etmesi için süre verir.

(2) Temyiz edenin birinci derece yargılamasında başka bir edimin yerine getirilmesine mahkûm edilmiş olması halinde, yazı işleri kalemi ayrıntılı olarak hesapladıktan sonra temyiz edene edimin değerine denk gelen bir tutarı Waren-Verein der Hamburger Börse e.V.'ya depo etmesi için süre verir.

(3) Süreye riayet edilmemesi durumunda, temyiz geri alınmış sayılacaktır.

Madde 31

Temyize Katılma

(1) Temyizin karşı tarafı, temyizden feragat etmiş veya temyiz süresini kaçırmış olsa dahi, temyize katılabilir. Temyizin geri alınması ya da caiz olmaması sebebiyle ret edilmesi halinde karşı tarafın temyize katılımı da hükmünü kaybedecektir. Karşı tarafın temyiz süresi zarfında temyize katılmış olması durumunda, bu katılım bağımsız bir temyiz talebi olarak sayılacaktır.

(2) Temyize katılım, yazılı, teleks, faks veya telgraf yoluyla, üst tahkim mahkemesi yazı işleri kalemine yapılacaktır.

(3) Madde 29 ve 30 kıyasen uygulanır.

Madde 32

Temyizin Karşı Tarafınca Üst Tahkim Mahkemesi Hakeminin Belirlenmesi

Yazı işleri kalemi temyiz dilekçesinin bir suretini, belirli bir süre zarfında bir üst tahkim mahkemesi hakemi tayin edilmesi daveti ile birlikte temyiz karşı tarafına gönderir. İşbu süre en az yedi iş günü olmalıdır. Karşı taraf, işbu sürenin sona ermesine kadar yazı işleri kalemine bir üst tahkim mahkemesi hakemi bildirmediği takdirde, yazı işleri kalemi madde 9 ve 10 uyarınca hakemi belirleyecektir. Birlikte karar verilmesi (madde 14) sebebiyle birçok tarafın katılımının söz konusu olması halinde, hakem tayinine ilişkin davet birinci derece yargılamasında hakemi tayin hakkına sahip olan tarafa yapılacaktır.

Madde 33

Birinci Derece Yargılama Kurallarının Kıyasen Uygulanması

Üst tahkim mahkemesi yargılamasına ilişkin diğer hususlarda, yukarıda yer alan Bölüm II hükümlerinde aksi düzenlenmediği (madde 28 - 32) sürece, tahkim mahkemesi yargılamasında geçerli olan Bölüm I hükümleri (madde 13 - 27) kıyasen uygulanacaktır.

Üçüncü Bölüm

Masraflar

Madde 34

Tahkim Mahkemesi Masraflarının Hesaplanması

(1) Dernek, her bir yargılamanın her bir derecesi için harç ve masraf alır.

1. Harç, dava konusunun değerine göre hesaplanır. Bir tarafın tartışmalı bir karşı alacağının takas edilmesini talep edilmesi halinde, karşı alacak için de icra edilebilir kesin bir karar verilecek olduğu durumlarda dava değeri karşı alacak tutarında artacaktır.

Birinci derece harç tutarları şu şekildedir:

50.000,-	Euro'ya kadar (50.000,- Euro dâhil)	% 6
50.000,-	Euro'yu aşan değerlerde	% 4
500.000,-	Euro'yu aşan değerlerde	% 1,5
1.500.000,-	Euro'yu aşan değerlerde	% ½

Temyiz derecesi için bu oranlar yarı oranda daha fazladır.

Asgari harç, birince derece ve temyiz derecesinin her birinde 1.500,- Euro'dur.

2. Kırtasiye masrafı, posta ücreti, tebliğ masrafları, işlem vergisi ve diğer harcamalar makul bir götürü ücret olarak alınacaktır.

(2) Konunun ortalamanın üzerinde bir zamana ve iş yükünü gerekli kılması halinde, tahkim mahkemesi harçları iki katına kadar arttırmaya yetkilidir.

(2a) Geçici veya koruyucu bir tedbire karar verilmesi talep edildiği takdirde (madde 17 a), harçlar uygun bir yüzdesel oranda artacaktır.

(3) Yargılamanın sulh, tanıma veya geri alma veya temyiz talebinin geri alınması veya temyiz caiz olmaması sebebiyle ret edilmesi veya karar verilmesinin ret edilmesi (madde 27) ile sonuçlanması durumunda, tahkim mahkemesi aksi halde alınacak olan tutarın yarısına kadar masrafları indirmeye yetkilidir. Temyiz derecesinde üst tahkim mahkemesinin bir araya gelerek henüz oluşmamış olması halinde, onun yerine dernek başkanı karar verecektir. Yargılamanın, dava dilekçesinin veya temyiz dilekçesinin taraflarca veya taraflar için tayin edilen hakemlere tebliğ edilmeden sona ermesi halinde, dernek başkanı masraflarda kapsamlı bir indirim yapabilir. Bu durumda hakemler, masraf tutarının hesaplanması için görevlendirilmeyecektir.

(4) Birlikte Karar (madde 14) alınmasının söz konusu olduğu yargılama, masraf hesaplaması açısından özel yargılama olarak sayılacaktır; Dava değeri, hakkında karar verilecek olan talebe göre hesaplanır.

(5) Yazı işleri kalemi yargılamanın devamını, talep sahibi tarafından uygun bir masraf avansı yatırılmasına bağlı kılabilir. Yazı işleri kalemi, muhtemel bir takas talebinin dikkate alınmasını takas edecek olan tarafın uygun bir masraf avansı yatırmaya bağlı kılabilir.

(6) Dernek, bir hakemin, üst tahkim mahkemesi hakeminin veya bir mahkeme başkanının tayini için 150,- Euro tutarında bir harç alır. Posta masrafı, işlem vergisi ve diğer harcamalar için uygun bir götürü ücret alınır. Dernek, kendi katılımını işbu masrafların peşin ödenmesine bağlı kılabilir.

Madde 35

Masraf Yükünün Dağılıml

(1) Tahkim mahkemesi masraflarının tutarı ve bu tutarın taraflara dağılımlı hakkında tahkim mahkemesi kararında hüküm verilecektir. Kararın masrafla sınırlı olması ve bir tarafın diğer tarafa masrafları ödemesi gerektiğine dair karar verilmemesi durumunda, hüküm yazılı bir karar ile verilecektir; Sözlü duruşma yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

(2) Kendi masraflarını, özellikle muhtemel avukatlık masraflarını, her bir taraf kendisi üstlenir, meğerki taraflar aksini kararlaştırmış olsun.

Madde 36

Ödenen Masrafların Dağılıml

(1) denen tahkim mahkemesi harçlarından, katılan hakemlere ücret olarak her bir derecede % 51 oranında ve her birine eşit tutarlarda olmak üzere ödeme yapılacaktır.

(2) Hakemler, kendilerine birinci derecede dava dilekçesi ve temyiz derecesinde temyiz dilekçesi tebliğ edilmediği takdirde, ücrete hak kazanmayacaklardır.

Dördüncü Bölüm

Sorumluluk

Madde 37

Derneğin, Organlarının ve Elemanlarının Sorumluluğu

Derneğin, organlarının veya danışmalar dâhil elemanlarının herhangi bir hukuki sebepten ötürü bir katılana karşı herhangi bir zarar için sorumlu olması halinde, bu sorumluluk

- esasa göre ağır kusurla ve

- tutara göre tüm sorumlular için toplam 127.823,- Euro ile

sınırlıdır.

Madde 38

Hakemlerin Sorumluluğu

Mahkeme başkanı dâhil hakemlerin sorumluluğu, kanuni hükümler ile sınırlıdır.

Bilirkişiler İçin Usul Yönetmeliği

İçindekiler

Birinci Bölüm - Genel Hükümler

Madde 1	Uygulama Alanı.....	97
Madde 2	Bilirkişilerin İşlevleri.....	97
Madde 3	Bilirkişi Heyetinin Oluşumu.....	98
Madde 4	Oylama.....	99
Madde 5	Dernek Başkanının Katılımı.....	99
Madde 6	Yönetim Kurulunun Katılımı.....	99
Madde 7	Bilirkişi Heyetinin Oluşturulması.....	100
Madde 8	Birlikte Değerlendirme.....	101
Madde 9	Bilirkişinin Reddi.....	102
Madde 10	Bilirkişilik Görevinin Düşmesi.....	102
Madde 11	Bilirkişi Raporu Verilmesi Talebi.....	103
Madde 12	İvedilikle Yerine Getirme Şartı.....	103
Madde 13	Bilirkişi Raporunun Şekli ve İçeriği.....	103
Madde 14	Bilirkişi Raporunun Tamamlanması ve Tashihi.....	104
Madde 15	Bilirkişinin Görevleri / Sorumluluk.....	104

İkinci Bölüm - Bir Malın ya da Numunenin Niteliğinin veya Asgari Değerinin Tespit Edilmesine İlişkin Özel Hükümler

Madde 16	Kalite Farkının Tespit Talebi.....	105
Madde 17	Prosedür. Heyet Başkanının Katılımı.....	106
Madde 18	Bilirkişi Raporunun İçeriği.....	106

Üçüncü Bölüm - Masraflar

Madde 19	Dernek Harçları.....	107
Madde 20	Kalite Farkının Tespit Edilmesinde Bilirkişi Harçları.....	108
Madde 21	Fiyat Tespiti İçin Bilirkişi Harçları.....	109
Madde 22	Standart Harçların Arttırılması.....	109
Madde 23	Bilirkişilerin Masrafları.....	109
Madde 24	İşlem Vergisi.....	110
Madde 25	Masraf Yükünün Dağılımı.....	110
Madde 26	Tahkim Şartı.....	110

Birinci Bölüm

Genel Hükümler

Madde 1

Uygulama Alanı

İşbu Usul Yönetmeliği Waren-Verein der Hamburger Börse e.V. İş Şartları (İş Şartları) madde 31’de öngörülen “Bilirkişiler için Usul Yönetmeliği”dir. Aşağıdaki hallerde işbu yönetmelik hükümleri uygulama alanı bulur:

- Tarafların, bir parti malın niteliği veya asgari değeri üzerinde anlaşamaması
- Tarafların bir numunenin niteliği veya
- bir malın piyasa fiyatı üzerinde veya
- edinilen tecrübelerle göre taşıma esnasında ortaya çıkan ağırlık kaybı üzerine anlaşamaması (İş Şartları madde 35 fıkra 4).

Madde 2

Bilirkişilerin İşlevleri

Bir bilirkişi heyeti, tarafların veya taraflardan birinin yönelttiği sorular hakkında, yazılı rapor vermek suretiyle karar verecektir.

Madde 3

Bilirkişinin Heyetinin Oluşumu

(1) Heyet, taraflarca veya taraflar için madde 7 ve 10 hükümleri gereğince tayin edilecek en az iki bilirkişiden oluşur.

(2) Eğer bilirkişiler ortak bir karara varamazsa veya taraflardan en az biri heyet başkanının katılımını bilirkişi tayini esnasında ya da bilirkişilere yapacağı başvurusunda talep etmişse, bir de heyet başkanı görev alacaktır. Fıkra 1'e göre tayin edilen bilirkişiler heyet başkanını seçeceklerdir. Eğer aralarında mutabakata varamazlarsa heyet başkanı madde 5'e göre seçilecektir.

(3) Aşağıda bilirkişilerden bahseden hükümlerde, şüphe duyulması halinde, bunların taraflarca veya taraflar için tayin edilen bilirkişiler ve heyet başkanı olduğu kabul edilir.

(4) Sadece faaliyet konusu mal ticareti olan veya mal sözleşmelerine aracılık edilmesi ya da mal sözleşmelerinin kurulması olan şirketlerin sahipleri, yönetim kurulu üyeleri, müdürleri, şahsen sorumlu ortakları, ticari vekilleri veya yönetici çalışanları bilirkişi olarak tayin edilebilir.

(5) Bir bilirkişi, reddedilmesine gerek kalmaksızın, aşağıdaki durumlarda görev alamaz:

1. Aynı konuda bilirkişi olarak görev almış olan veya halen görevli olan kişi,
2. Dava konusu işte veya bununla ilgili bir zararın giderilmesi işleminde aracılık etmiş olan kişi veya bu işlerden birinde aracılık eden bir firma için çalışan ya da en azından söz konusu işe aracılık edildiğinden beri bir süre çalışmış olan kişi,
3. Taraflardan biriyle ya da taraflardan birinin kanuni temsilcisiyle halen veya eskiden evli olan kişi,
4. Taraflardan biriyle ya da taraflardan birinin kanuni temsilcisiyle Alman Medeni Usul Kanunu madde 41 hükmünce akrabalık, sıhrî hısımlık veya evlatlık yoluyla bağlı olan kişi.

(6) Kişi toplulukları veya tüzel kişiler bilirkişi olamaz.

Madde 4

Oylama

Heyet, birlikte istişare etmek suretiyle oyların mutlak çoğunluğuna göre karar alır.

Madde 5

Dernek Başkanının Katılımı

(1) Dernek başkanı,

1. Tayin etmeyen taraflar için bilirkişiyi (Madde 7 ve Madde 10).
2. Mevcut bilirkişiler mutabakata varamazlarsa heyet başkanını (Madde 3 Fıkra 2 ve Madde 10)

tayin eder.

(2) Dernek başkanının yerine yönetim kurulunun başka bir üyesi de geçebilir. Dernek başkanı ve yönetim kurulunun diğer üyeleri, yönetim kurulunca düzenlenecek olan bir iç tüzük uyarınca yazı işleri kalemi tarafından görevlendirilecektir.

Madde 6

Yönetim Kurulunun Katılımı

Başkan, bir bilirkişinin tarafsızlığından kuşku duyulması sebebiyle verilen ret dilekçeleri hakkında karar verir (Madde 9).

Madde 7

Bilirkişi Heyetinin Oluşturulması

(1) Her bir taraf, bir bilirkişi tayin eder. Başvuru sahibi, kendi bilirkişini karşı tarafa bildirirken karşı taraftan da belirli bir süre içerisinde bir bilirkişi tayin etmesini talep eder. Bu süre, eğer taraflardan biri veya her ikisi de Avrupa, Akdeniz veya Karadeniz lkeleri dışında yerleşik ise en az dört iş günü olmalıdır; aksi takdirde bu süre en az üç iş günü olmalıdır. Eğer davacı daha kısa bir süre tayin ederse, bu durumda düzenlenen ilgili asgari süre geçerlidir. Eğer karşı taraf bu hüküm uyarınca geçerli olan süre zarfında bir bilirkişi tayin etmezse, dernek başkanı davacının yazı işleri kalemine vereceği yazılı dilekçeye istinaden davalı için bir bilirkişi tayin edecektir.

(2) Madde 3 fıkra 4'te belirtilen Şartlara uymayan biri ya da madde 3 fıkra 5'e göre bilirkişilikten hariç kılınan biri, bilirkişi olarak tayin edilmemiş sayılır.

Madde 8

Birlikte Değerlendirme

(1) Bir tarafın, kendisinin prosedürü kaybetmesi halinde üçüncü bir şahsa karşı talep hakkına sahip olduğunu ileri sürmesi ve İş Şartları madde 31 hükmünün talepten bulunan taraf ile üçüncü şahıs arasındaki ilişki için de geçerli olması halinde, bilirkişiler ilgili tarafın talep etmesi üzerine raporlarını aynı zamanda üçüncü kişi için ve üçüncü kişiye karşı etkili olarak düzenlerler.

(2) Bu durumda bilirkişi heyeti, talepte bulunan tarafın bilirkişi tayin hakkını üçüncü şahsa bırakması suretiyle oluşacaktır. Madde 7 anlamına uygun olarak üçüncü kişi için de geçerlidir.

(3) Prosedüre çekilen üçüncü şahıs da, fıkra 1 uyarınca aynı talep hakkına sahiptir. Bu husus diğer katılanlar için de kıyasen geçerlidir.

(4) Başvuru sahibi her şeyden önce, üçüncü şahsı belirli bir süre zarfında bilirkişisini kendisine bildirmeye davet etmesi halinde birlikte değerlendirme hakkına sahip olacaktır. Madde 7 fıkra 1 cümle 3 ve 4 hükümleri kıyasen uygulanır. Üçüncü şahsın davetin tebliğinden itibaren üç iş günü zarfında, başka bir katılanı da prosedüre çekmek istediğini bildirmesi halinde, tayin edilen süre 14 güne uzayacaktır. Eğer kuru yemişlerin veya kabuklu yemişlerin niteliğinin tespiti söz konusuysa, süre sadece yedi iş gününe uzayacaktır. – Davacı, üçüncü kişi tarafından tayin edilen bilirkişiyi madde 7 fıkra 1 hükmü uyarınca karşı tarafa bildirir.

(5) Karşı taraf, madde 7 fıkra 1 uyarınca kendisine ulaşan başvuru sahibi beyanlarını tebliğ aldıktan sonra en geç üç iş günü zarfında üçüncü şahsa ileterek, üçüncü şahsı belirli bir süre zarfında bilirkişisini kendisine bildirmeye davet etmesi ve gerektiğinde üçüncü şahıs tarafından süresinde kendisine bildirilen bilirkişiyi madde 7 fıkra 1 uyarınca başvuru sahibine bildirmesi halinde, birlikte değerlendirme hakkına sahip olacaktır. Karşı tarafın davetin tebliğinden itibaren üç iş günü zarfında, üçüncü bir şahsı prosedüre çekmek istediğini başvuru sahibine bildirmesi halinde, madde 7 fıkra 1 uyarınca karşı tarafa tanınan süre 14 güne uzayacaktır. Eğer kuru yemişlerin veya kabuklu yemişlerin niteliğinin tespiti söz konusuysa, süre sadece yedi iş gününe uzayacaktır.

Madde 9
Bilirkişinin Reddi

Bir bilirkişi, taraf tuttuğundan kuşku duyulması ve tarafsızlığına karşı güvensizlik duyulması için uygun bir sebep varsa reddedilebilir. Her durumda her iki tarafın da bilirkişiyi reddetme hakkı vardır. Ret istemi, derhal Waren-Verein der Hamburger Börse e.V. Yönetim Kurulu'na yapılmalıdır. Yönetim Kurulu katılanları dinledikten sonra madde 6'ya göre karar verecektir.

Madde 10
Bilirkişilik Görevinin Düşmesi

Eğer bir bilirkişi vefat ederse veya bilirkişilik görevini kabul etmekten ya da yerine getirmekten imtina ederse veya bu görevin yerine getirilmesi ile ilgili bir engeli varsa veya yükümlülüklerini yerine getirmeyi uygunsuz bir biçimde geciktiriyorsa veya başarıyla reddedildiyse veya herhangi bir diğer sebepten bilirkişiliği düşüyse, aşağıdaki hususlar geçerlidir:

1. Bilirkişi taraflardan biri tarafından tayin edildiyse, bu taraf bir başka bilirkişi belirlemek durumundadır. Karşı taraf bunun için kendisine madde 7 fıkra 1'e oranla bir süre verecektir. Bu sürede bilirkişinin tayin edilmemesi halinde, bilirkişi başvuru üzerine dernek başkanı tarafından tayin edilecektir.
2. Bilirkişi madde 7 fıkra 1 ve madde 10 bent 1'e göre dernek başkanı tarafından taraflardan biri için tayin edilmiş olması halinde ise, dernek başkanı başvuru üzerine bir başka bilirkişi tayin etmek durumundadır.
3. Eğer bir heyet başkanının görevinin düşmesi söz konusuysa, bu durumda diğer bilirkişiler herhangi bir tarafın başvurusuna gerek kalmaksızın da bir başka heyet başkanı seçeceklerdir.

Madde 11

Bilirkişi Raporu Verilmesi Talebi

(1) Bilirkişi raporunun verilmesi talebi yazılı olarak doğrudan bilirkişilere yapılmalıdır. Bu talep, bilirkişi tarafından cevaplanması istenen belirli soruları içermelidir.

(2) Talep her durumda başvuru sahibi tarafından imzalanmalıdır. Karşı taraf da talep dilekçesini imzalayarak isteme iştirak edebilir ve talep yazısına ek sorular koyarak isteme ilaveler yapabilir.

(3) Talep eden her bir taraf karşı tarafa talep yazısının esas içeriğini, karşı tarafın da rapor verilmeden önce bilirkişiye sorular yöneltebilmesi için, zamanında bildirmek durumundadır. Bu bildirim, karşı tarafın kendisine madde 7, 8 ve 10'a göre verilen sürede bir bilirkişi tayin etmemiş olması halinde, zaruri değildir.

(4) Talepte, bu konuda hali hazırda bilirkişilik yapmış kişiler beyan edilmiş olmalıdır.

Madde 12

İvedilikle Yerine Getirme Şartı

Talep, bilirkişi tarafından talebin kendisinde ulaşmasından itibaren mümkünse üç iş günü içerisinde yerine getirilmelidir.

Madde 13

Bilirkişi Raporunun Şekli ve İçeriği

(1) Bilirkişi raporu tanzim edildiği tarih belirtilerek tüm bilirkişiler tarafından imzalanmalıdır. Bilirkişi raporu tüm taraflar için en az bir asıl nüsha olarak düzenlenmelidir.

(2) Bilirkişi raporu kontrol edilebilir bir gerekçe içermelidir. Bilirkişilerin bir miktar, bir değer veya bir fiyat öngördükleri durumlarda, bu öngörünün gerçek sebepleri ve bu gerçek sebeplerin değerlendirilmesine ilişkin bilgiler bilirkişi raporunda yer almalıdır.

Madde 14

Bilirkişi Raporunun Tamamlanması ve Tashihi

Bilirkişi raporu, taraflardan birine bile ulaştıktan sonra artık değiştirilemez. Ancak gerektiği hallerde Alman Medeni Usul Kanunu madde 319, 320 ve 321'in uygulanması suretiyle ilave ve d¼zeltmeler yapılabilir.

Madde 15

Bilirkişinin G¼revleri / Sorumluluk

(1) Bilirkişiler, bilirkişi raporunu tarafsız, en iyi bilgi ve vicdanla ve gereken her t¼rl¼ ozeni g¼stererek d¼zenlemelidirler. Bundan başka bilirkişi raporunun uygun bir şekilde tamamlanması ve d¼zeltilmesin de katkıda bulunurlar (Madde 14).

(2) Bilirkişiler, bilirkişi raporundaki ve diğer prosed¼rdeki olası hatalardan madde 8'e g¼re prosed¼re d¼hil olan üç¼nc¼ kişileri de d¼hil olmak üzere taraflara karşı, sadece ağır kusurlarından sorumludurlar (kasıt ve ağır ihmal). Bilirkişiler m¼řterek borçlu olarak sorumludurlar. Eğer kasıt yoksa bilirkişiler en fazla kendi hesapladıkları masraflar d¼hil toplam maliyetten sorumludurlar. Prosed¼re katılan üç¼nc¼ kişiler de d¼hil olmak üzere birden fazla tarafın zarar g¼rm¼ř olması halinde, bu birden fazla alacaklı her bir bilirkişi tarafından yapılacak olan ödemeye toplam alacakları oranında iştirak ederler.

(3) Derneğin, organlarının veya danışmalar d¼hil elemanlarının herhangi bir hukuki sebepten ötür¼ bir katılana karşı herhangi bir zarar için sorumlu olması halinde, bu sorumluluk

- esasa g¼re ağır kusurla ve

- tutara g¼re t¼m sorumlular için toplam 15.339,- Euro ile

sınırlıdır.

İkinci Bölüm

Bir Malın ya da Numunenin Niteliğinin veya Asgari Değerinin Tespit Edilmesine İlişkin Özel Hükümler

(Kalite Hakemliği)

Madde 16

Kalite Hakemliği Talebi

(1) Kalite hakemliğine yönelik bir talep, madde 11 hükmünde belirtilen şartlara uygun olmalıdır. Ayrıca başvuru sahibi talep yazısında, hangi ayıpları kabul etmediğini ve hangi ayıpların bilirkişi tarafından tespit edilmesi gerektiğini sebepleriyle birlikte belirtmelidir.

(2) Talep ayrıca aşağıdaki hususları içermelidir:

- Muayene edilecek malın cins, tür ve miktarına ilişkin bilgiler; Gerektiğinde tespit etmeye yardımcı diğer ayırıcı özellikler (Etiketleme, Ticari marka) de verilmelidir.
- Malın depolandığı yerin, gerekirse malın boşaltılacağı geminin bilgileri,
- Bilirkişilerin malı, bizzat bütün olarak incelemek suretiyle veya numune alınması suretiyle mi muayene ederek raporlandıracağı bilgisi,
- Teslim edilecek malın satış sözleşmesinde nasıl nitelendirildiğinin bilgisi.

Madde 17

Prosedür. Heyet Başkanının Katılımı

(1) Tarafların birbiriyle uyumlu şekilde malın bütün olarak incelenmesini veya numune alınması suretiyle rapor edilmesini talep etmeleri halinde, bilirkişiler de talebe göre işlem yapacaklardır. Eğer talepte bu konuda bir mutabakat bulunmuyorsa, bilirkişiler raporu hangi prosedüre göre oluşturacaklarına karar verirler. Bilirkişiler numuneye göre raporlamaya karar verirlerse, bu numunelerin kimin aracılığıyla ve hangi şekilde alınacağını belirlerler. Eğer taraflar uyumlu şekilde kendi verdikleri numunenin raporlanmasını talep ederlerse, bilirkişiler de buna göre işlem yapacaklardır.

(2) Mal hakkında bizzat bütün olarak incelenmesinden sonra rapor verilecekse ve taraflarca veya taraflar için tayin edilmiş bilirkişiler malı zaten incelemişse, bu bilirkişiler, sonradan dâhil olan heyet başkanının malı tek başına ya da kendileriyle beraber bütün olarak incelemek zorunda olup olmadığını veya heyet başkanının bütün olarak yapılan bir incelemeden imtina edip edemeyeceğini ve bu üç bilirkişinin malı ilk görev alan bilirkişilerce bir bütün olarak muayene edilmesi esnasında alınan numunelere göre değerlendirmek zorunda olup olmayacaklarını belirlerler. Eğer taraflarca veya taraflar için tayin edilmiş bilirkişiler bu prosedürde farklı görüşlere sahipse, bu üç bilirkişi malı bir bütün olarak incelemeli ve ardından karar vermelidir.

Madde 18

Bilirkişi Raporunun İçeriği

(1) Bilirkişi raporunun içeriği, madde 13 fıkra 2'de belirtilen şartlara uymalıdır.

(2) Eğer bilirkişiler, asgari değer biliriği raporunun tanzim edildiği gün geçerli olan piyasa fiyatının %10 üzerine çıktığı yönünde kanıya varırlarsa, açık bir talep olmaksızın da o gün için geçerli olan piyasa fiyatını biliriği raporlarında belirleyeceklerdir.

Üçüncü Bölüm

Masraflar

Madde 19

Dernek Harçları

Dernek, bir bilirkişinin tayin edilmesi için 150,- Euro ücret alır. Posta ücreti, işlem vergisi ve diğer harcamalar makul bir götürü ücret olarak alınacaktır. Dernek, katılımını işbu masrafların peşin ödemesine bağlı kılabilir.

Madde 20

Kalite Hakemliğinde Bilirkişi Harçları

(1) Bir malın değerlendirilmesinde harç tutarları her bir bilirkişi için aşağıdaki gibidir:

- Eğer bilirkişi malı bir bütün olarak incelemişse, kuru yemişler, kabuklu yemişler ve ekinlerde en az 250,- Euro ve en fazla 500,- Euro ve diğer mallarda en az 500,- Euro ve en fazla 1.000,- Euro olmak üzere değerinin % 3/8'i,

Harcın hesaplanmasında, malın incelemeye sunulan durumundaki değeri esas alınır. Ancak malın hasarlı olması ve hasarsız durumundaki değerinin tespitinin gerekli olması halinde, esas alınacak olan bu değerdir. Olağanüstü derecede hasarlı malda değer, esas değerin en az % 50'si olarak belirlenir.

- Eğer bilirkişi malı numunelere göre raporladıysa, kuru yemişler, kabuklu yemişler ve ekinlerde en az 150,- Euro ve en fazla 300,- Euro ve diğer mallarda en az 300,- Euro ve en fazla 600,- Euro olmak üzere yukarıda verilen oranların yarısı.

(2) Bir numunenin değerlendirilmesi için her bilirkişi en az 150,- Euro ve en fazla kuru yemişler, kabuklu yemişler ve ekinlerde 250,- Euro, diğer mallarda 300,- Euro ücret alır.

Madde 21

Fiyat Tespiti İçin Bilirkişi Harçları

Fiyat tespitlerinde harç tutarları her bir bilirkişi için, kuru yemişler, kabuklu yemişler ve ekinlerde en az 200,- Euro ve en fazla 500,- Euro ve diğer mallarda en az 250,- Euro ve en fazla 500,- Euro olmak üzere değer % 3/8'i kadardır.

Madde 22

Standart Harçların Artırılması

Konunun ortalamasının üzerinde bir zamana ve iş yükünü gerekli kılması halinde, bilirkişiler harçları standart harçların (madde 20 ve 21) u katına kadar arttırmaya yetkilidir.

Madde 23

Bilirkişilerin Masrafları

Bilirkişiler görevlerinin icrası gereği, hal ve şartlara göre gerekli görebilecekleri masraflar yaparlarsa bunların tazminini talep edebilirler. Özellikle hal ve şartlara göre gerekli görülebilecek olan bir ticaret kimyagerinden yararlanma masrafı kendilerine ödenmelidir. Ortalama uzmanlık firmalarının mutad olarak kendi alet ve personeli ile normal iş akışında yaptığı ölçümler ve diğer tespitler için, şüphe duyulması halinde bir ticaret kimyagerinden yararlanılması gerekli görülmeyecektir. Bilirkişi heyeti yazım creti olarak makul bir götürü ücret talep edebilir. Bilirkişilerin faaliyet alanları içerisindeki yol masrafları ödenmez.

Madde 24
İşlem Vergisi

Dernek ve bilirkişiler başvuru sahibi taraftan hizmetleri için ödemeleri gereken işlem vergisinin ödenmesini talep edebilirler.

Madde 25
Masraf Yükünün Dağılımı

Dernek ve bilirkişilere karşı, bunların harçları ve harcamaları sebebiyle başvuru sahibi mesuldür. Taraflar arasındaki ilişkide ise kaybeden taraf, masraf yükünü taşıyacaktır. Hangi tarafın bir diğerine masrafları ödemesi gerektiğine tahkim mahkemesi karar verecektir; tahkim mahkemesi aynı zamanda masrafların miktarına da karar verecektir.

Madde 26
Tahkim Şartı

Bilirkişiler ve taraflar arasındaki bilirkişilere ödenecek ücret veya tazmin edilecek harcamaların miktarı ile ilgili bir anlaşmazlık, Waren-Verein der Hamburger Börse e.V.'nın Tahkim Mahkemesi tarafından karara bağlanacaktır.